

અક્રમકને ઓળખવાનો

વર્ષ-૨ • અંક-૬

ઓગસ્ટ / સપ્ટેમ્બર - ૨૦૦૭

તંત્રી

હંસરાજ કંસારા

તંત્રી મંડળ

અતુલ સોની (૯૮૨૫૦ ૩૦૧૪૦)
કુ. એકતા કઢ્ણા - અંઝર (૯૮૭૯૧ ૪૩૩૪)

વ્યવસ્થાપક સમિતિ

શૈલેષ કંસારા - ભુજ (૯૮૨૫૦ ૧૨૫૦૩)

પ્રશાંત બીજલાની

જ્યામીન જે. સોની

સૂર્યકાંત સોની

તુલસીદાસ કંસારા

માનદ સંયોજક

પી. જી. સોની (ભુજ)

મુખ્યપૃષ્ઠ ડિઝાઇન

શ્રી જ્યેશ ઘડીયાળી

પિન્ટોગ્રાફી, અમદાવાદ.

કાર્યાલય : ધવલ જ્વેલર્સ

૧૪, ચાંલ્ટા ઓળ,
માણેકચોક, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧.
ફોન : (૦૭૯) ૨૨૧૪૮૦૦૮

મૂલ્ય : રૂ. ૨૦/-

વાર્ષિક લવાજમ : રૂ. ૧૦૦/-

E-mail : gnatisetu@rediffmail.com

'જ્ઞાતિ સેતુ'માં પ્રસ્તુત રચનાઓમાં રજૂ કરેલા વિચારો જે તે લેખકોના છે. 'જ્ઞાતિસેતુ'નું રેનેની સાથે સંમત હોવું આવશ્યક નથી.

તંત્રી સ્થાનેશી....

૨૦૦૪ની ૧૫મી ઓગસ્ટે સેતુનો પ્રવેશાંક પ્રગટ થયો. આજે સેતુ એના ચિરું વર્ષમાં પ્રવેશ કરે છે.

એક નાનકડો સમાજ, જેના સભ્યો જૂજ સંખ્યામાં દેશ વિદેશમાં છૂટાછવાયા પથરાયેલા હોય તેમને વાંચકો તરીકે લક્ષમાં રાખીને કોઈ સામયિકનું નિયમિત પ્રકાશન પરવડી શકે કે કેમ - તેવી અનેક શંકા કુશંકાઓ છતાં 'સેતુ'નું પ્રકાશન થયું. એટલું ૪ નહીં, એના પ્રત્યેક અંકે પ્રગતિના પગથિયા પાર કરતું, સામૂહિક પ્રોત્સાહન મેળવતું, એ આગળ વધ્યું અને આજે એ સૌ કોઈનું માનીતું થયું છે. વાંચકોએ એને વહાલથી વધાવ્યું છે. મહાનગરોથી લઈને કચ્છ અને અન્યત્ર અનેક નાના મોટા કસબા અને ગામડા સુધી એ પહોંચી ગયું છે. સેતુની આ સફળતાના યશભાગી છે, આપણા સમાજના પ્રબુધ વડીલો, સહદ્ય શ્રેષ્ઠો અને સમર્પિત સાથીઓ, જેઓ સેતુને સમાજના પ્રત્યેક પરિવાર સુધી પહોંચાડવા પ્રયત્નશીલ છે. આ સમાજલક્ષી સજ્જનોએ સમયની માંગ સમજી સેતુ પ્રકાશનના વિચારને વજૂદ આપ્યું. પ્રવેશાંક પ્રાગટ્ય સમયે જ્ઞાતિ ગુરુઓ અને જ્ઞાતિજ્ઞનોની હાજરીમાં એમનો સહદ્ય સાથ પુરાવ્યો.

આ ગણ વર્ષ દરમ્યાન વાંચકો, ખાસ કરીને મહિલાઓ, બાળકો અને યુવાનોએ, જે રીતે સેતુને આવકાર્યું છે, તે જોતાં અમારું મનોબળ મજબૂત થયું છે. આપણા જાગૃત સમાજ પ્રત્યેનો અમારો વિશ્વાસ દ્રઢ થયો છે. અમને ખાતરી છે કે 'સેતુ' એના પાંચમા વર્ષે દેશ-વિદેશમાં વસ્તા આપણા સમસ્ત પરિવારોને દર માસે ધેર બેઠા મળતું થશે. દરમ્યાનમાં સેતુના વાંચકોને આવાહન. અત્યાર સુધીમાં પ્રકાશિત સેતુના અંકોમાં જે વિશેષ વ્યક્તિઓના પરચિયો અપાયા છે તેની યાદી મોકલે. જેની યાદી સંપૂર્ણ હશે તેને સેતુ તરફથી યોગ્ય ઈનામ આપવામાં આવશે. તેમજ યાદી મોકલનાર સર્વે વાચકોના નામ પ્રકાશિત કરવામાં આવશે.

આપણા સમાજના મહામંડળે પણ એનું એક વર્ષ પૂર્ણ કર્યું છે. પ્રારંભિક સંગઠનલક્ષી કાર્યવાહીઓ ઉપરાંત સમાજલક્ષી, પ્રાયોજ્ઞત પ્રવૃત્તિઓના પ્રથમ પગલે મંડળ દ્વારા, યુવા-પરિચય મેળાનું આયોજન થયું છે, જેની વિગતો આ અંકમાં પ્રસ્તુત છે. અમને વિશ્વાસ છે કે, આપણા યુવાનો એનો પ્રોત્સાહક પ્રતિસાદ આપશે. અસ્તુ.

અતુલ સોની

માનદ મંત્રી

મનુભાઈ કોટડીયા

પ્રમુખ

હંસરાજ કંસારા

મુખ્ય તંત્રી

સુભાષિત ચિંતન

દાક્ષિણ્ય સ્વજને દયા પરજને શાન્દ્રં સદા દુર્જને ।
 પ્રિતિઃ સાધુજને નયો નૃપજને વિદ્વજ્જનેબ્વાર્જવમ् ॥
 શૌર્ય શરુજને ક્ષમા ગુરુજને નારીજને ધૂર્તતા ।
 યે ચૈવં પુરુષાઃ કલાસુ કુશલાસ્તેષ્વેવ લોકસ્થિતિઃ ॥
ભર્તુણિ રચિત નીતિશતકમાંથી

અર્થાત્ સ્વજનો પ્રત્યે સૌજન્ય, બીજા લોકો પ્રત્યે દયા, દુર્જનો પ્રત્યે સદાય શર્તા, સજનો ઉપર પ્રેમ, રાજાઓ પ્રત્યે નીતિમત્તા, વિદ્વાનો તરફ નમ્રતા, શરુઅં પ્રત્યે શૌર્ય, વડીલો પ્રત્યે ક્ષમા, ખીઓની બાબતમાં ધૂર્તતા - જે પુરુષો આ પ્રમાણેની કળાઓમાં કુશળ છે તેમના ઉપર જ લોકવ્યવહાર (ટકી રહેલો) છે.

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતામાં ભગવાને કહ્યું છે કે, “” માણસ બધી રીતે મારા જ માર્ગનું અનુસરણ કરે છે.” આ અનુસરણ એટલે લોકવ્યવહાર. ઉપરોક્ત બધી જ સૌજન્ય, દયા, શર્તા, પ્રેમ, નીતિમત્તા, નમ્રતા, શૌર્ય, ક્ષમા અને ધૂર્તતા જેવી કળાઓમાં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ નિપુણ હતાં, તે તેમનાં જીવન ચરિત્રથી સ્પષ્ટ

થાય છે. અને આ બધી કળાઓ પ્રત્યેક માણસમાં મૂળભૂતરૂપે ઓછા-વધુ પ્રમાણમાં રહેલી હોય છે. પરંતુ ઉપરોક્ત સુભાષિતમાં તે બધી જ કળાઓનો ઉપયોગ તથા વિકાસ કેમના પ્રત્યે કરવો તેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે. આ કળાઓની કુશળતા તેના ઉપયોગના પ્રકાર ઉપર નિર્ભર કરે છે. અન્યથા કંસમાં પણ તે બધી કળાઓ હતી, પરંતુ તેનું કૌશલ્ય માનવીય જીવન માટે અભિશાપ સિદ્ધ થયું અને શ્રીકૃષ્ણનું કૌશલ્ય વરદાન. આપણી અંદર પણ એ બધી જ કળાઓ સુમ કે જાગૃત અવસ્થામાં રહેલ જ છે અને આપણા સમક્ષ શ્રીકૃષ્ણ અને કંસ બંનેના જીવનચરિત્રો પણ છે જ. માત્ર દિશ્કોષ નિયત કરવો છે. શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાનો ઉપરોક્ત શલોક શ્રીકૃષ્ણનાં દિશ્કોષ નિયત કરવા સૂચન કરે છે અને અને અંતે આધુનિક કળામાં ઘડા જ કુશળ વ્યક્તિત્વોની શ્રીકૃષ્ણ સરીખા બનવાની સલાહ તો સાંભળી જ છે... તો ઉપરોક્ત સુભાષિતની કળાઓ અને શ્રીકૃષ્ણ જીવન ચરિત્ર વાગોળાં આ ‘જન્માદ્મી’ સાર્થક કરીએ.

કુ. એકતા કક્ષ - અંજાર

શ્રેષ્ઠા

યા દેવી સર્વ ભૂતેષુ, શ્રદ્ધા રૂપેણ સંસ્થિતા
 નમસ્તસ્યે નમસ્તસ્યે નમસ્તસ્યે નમો નમ:

સત્યથી પૃથ્વી અને શ્રદ્ધાથી માનવજીવન સ્થિત છે. દરેક માનવીના જીવનમાં શ્રદ્ધા હોય છે. શ્રદ્ધા એટલે વિશ્વાસ, ભરોસો. જે વિશ્વાસથી જ કુંભ, સમાજ, વેપાર, વણજ તથા રાષ્ટ્ર ચાલી રહ્યું છે. દા.ત. થોડોક શ્રદ્ધાનો અભાવ હોવાથી કુંભ કે સમાજમાં તેનું પરિણામ જોવા મળે છે. પણ તેનો નાશ નથી. માટે માનવ જીવન જ શ્રદ્ધાને પાત્ર છે.

શ્રદ્ધા સ્વીવાચક શબ્દ છે. એટલે કે જેટલી શ્રદ્ધા ખીઓમાં જોવા મળે છે તેટલી પુરુષોમાં જોવા નથી મળતી કારણકે નારી જ શ્રદ્ધા, દયા, ક્ષમા, પ્રેરણા એ સર્વેમાં શૈશ છે. આપણે એકબીજા ઉપર વિશ્વાસ રાખીએ તો જ પરસ્પર સદ્ગુણાથી રહી શકીએ. સમાજની પણ સંપૂર્ણ વ્યવસ્થા એકબીજાના વિશ્વાસ પર ટકી રહેલી છે. શ્રદ્ધાથી જીવન સાર્થક થાય છે. આપણે ઋષિમુનિ, મહર્ષિઓ, સંતોષે શું કહ્યું હતું? સમાજમાં એમણે જ તો શ્રદ્ધાના બીજ વાચ્યા હતા. આ બીજથી જ તો સદ્ગુણોનો આપણા ભારતમાં તેમજ સમાજમાં સર્વાંગી વિકાસ થયો છે. શ્રદ્ધા, વિશ્વાસ અને પ્રેમ દરેક મનુષ્ય જીવને કામ કરવાની શક્તિ આપે છે. શ્રદ્ધા વિના આપણે કોઈ પણ કાર્ય પૂરું કરી શકીએ નહીં. માટે જો આપણને કોઈ કાર્ય કરવાનો અવસર મળે તો પૂર્ણ શ્રદ્ધાભાવથી કરીએ. જો કાર્યમાં શ્રદ્ધા હોય તો જ એકાગ્રતા આવે છે.

શ્રદ્ધા વિશેની એક સત્ય ઘટના જે મારા એક સ્નેહીભાઈ પાસેથી સાંભળેલ છે, તે આ ઘટના આશરે ઊથી ઉપ વર્ષ પહેલાની છે.

એક બાળક ઉમર વર્ષ ૧૩ થી ૧૪. તેની માતા એકએક મૃત્યુ પામી. રાત્રિના આઠ વાગે જ્યારે તેણે જોયું કે પોતાની માં

ને નીચે જમીન પર પટ પથારી આપી દીખેલ છે અને દૂર ગામડામાં તેના સગા સંબંધીને જાણ માટે માણસ મોકલવામાં આવ્યા છે. ત્યારે આ બાળકને તેની માતા મૃત્યુ પામી છે તે વાત સાચી જ લાગી. હવે પોતાના મનથી થયું કે મારું દુનિયામાં કોણ? માં હતી, તેને પણ ભગવાને બોલાવી લીધી. તે શુન્ય થઈ ગયો. અને તેણે ઘરની બહાર દોટ મૂકી અને ગયો સાધુ પાસે, જે ગામની બહાર એક જુંપડીમાં રહેતો હતો. તે સૂમસામ રસ્તામાં કોઈ એકલો જતો નહીં. પણ આ બાળકને પેલા સાધુ મહાત્મા પર શ્રદ્ધા હતી. તે ત્યાં જઈ સાધુના ખોળામાં માયું રાણી ખૂબ રડ્યો. લગભગ અડધો કલાક તેનાથી કંઈ બોલી શકાયું નહીં. સાહુએ તેના માથા ઉપર હાથ ફેરવી ધીરેથી બાળકની બધી વાત સાંભળી અને ઘૂણીમાંથી ભભૂત કાઢી એક પડીકી બનાવી બાળકને આપી અને કહ્યું કે આ ભભૂતિ આપું દું. પાણીમાં નાખી તારી માતાને પીવડાવી દેજે. બાળક પોતાના ઘરે આવી એક કપમાં પાણી નાખી તેમાં ભભૂત નાખી હલાવી, પોતાની માતાના મુખમાં રેડવા જાય છે તો તેના સંબંધી વિરોધ કરે છે અને કહ્યું કે તારી માતા હવે જીવિત નહીં થઈ શકે. પણ બાળકને પેલા સાધુ પર અતૂટ શ્રદ્ધા. તેણે કોઈનું પણ સાંભળ્યું નહીં અને ભભૂતવાયું પાણી માતાના મુખમાં ધીરે ધીરે રેડતો ગયો. રાત વીતી ગઈ. લગભગ ચાર વાગે તેની માતાએ પડખ્યું ફરવ્યું અને આંખ ખોલી. તે જીવિત થઈ ગઈ અને બાળક તેની માતાને ભેટી પડ્યો. આ શ્રદ્ધાનું ફળ કરેલ, તે બાળક અત્યારે ૫૦ વર્ષની ઉમરનો છે. તેણે કહ્યું કે મારી માતા પછી નવ વર્ષ જીવી.

શ્રદ્ધાથી ઓતપ્રોત બનેલો મનુષ્ય પોતાના જીવનમાં જે કાંઈ કરે છે તે કાર્યમાં તેને અવશ્ય સફળતા પ્રાપ્ત થાય છે. શ્રદ્ધા દ્વારા જ આત્મા બનવાન બને છે.

અત્યારે જે ૫૦ વર્ષની ઉમરનો છે તે બાળક જ મારો સ્નેહી ભાઈ.

શ્રીમતી શાંતાનેન અમૃતલાવ બારમેડા - અંજાર

વિચારનું વાવેતર

આપણી જ્ઞાતિને સંગઠિત રાખવા માટેના વિચારો

આપણી કંસારા સોની જ્ઞાતિ સોના-ચાંડી તેમજ વાસણના વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલી છે અને વ્યવસાયમાં ખ્રીવર્ગ સાથે વધારે સંબંધ ધરાવે છે. ખીના વિચારો, ખીના વ્યવહાર, ખીની અભિરૂચિ, આદત, દંદિકોણની છાપ જોવા મળે છે. પરંતુ આપણી જ્ઞાતિમાં શિક્ષણનો ફેલાવ, સમય પરિવર્તન સાથે વિચારોમાં પરિવર્તન આવેલ છે. જ્ઞાતિ ભાઈ-બહેનોને હવે સમયની સાથે એકતા સંગઠિત બનીને રહેવું જેવા વલણો સ્પષ્ટ થવા લાગ્યા છે.

આપણી જ્ઞાતિમાં ગામ, તાલુકા, જલ્દી તેમજ અભિભારતીય સોની સમાજ લેવલે સંગઠનની સ્થાપના કરીને જ્ઞાતિના કાર્યો કરી સોની સમાજને વિકાસની તરફ દોરવણી, માર્ગદર્શન મળે છે. મહિલા જગૃતિ માટે દરેક સ્થળે મહિલા મંડળોની સ્થાપના કરી મહિલાઓમાં રહેલી સુખુમ શક્તિને બહાર લાવવા પ્રયત્ન થઈ રહ્યા છે. યુવક-યુવતીઓમાં જે શક્તિ છે, તેને બહાર લાવવા માટે યુવક મંડળો પણ કાર્યરત છે. આપણું યુવાધન આપણી જ્ઞાતિને ઉપયોગી બને, આપણી જ્ઞાતિને આર્થિક, સામાજિક, ધાર્મિક તેમજ સાંસ્કૃતિક રીતે કાર્યક્રમ યોજીને આપણામાં રહેલી શક્તિઓ બહાર લાવીને સારું નામ કરી ને તેવા પ્રયત્નો પણ આદર્ય છે, જે ધન્યવાદને પાત્ર છે.

જ્ઞાતિને સંગઠિત રાખવા માટે 'જ્ઞાતિ-સેતુ' ઉત્કૃષ્ટ કાર્ય કરે છે. ભારતમાં તેમજ વિદેશમાં વસતા આપણા જ્ઞાતિ ભાઈ-બહેનોની સંપૂર્ણ માહિતી 'જ્ઞાતિ-સેતુ' પ્રગટ કરીને માહિતગાર કરે છે. આ માટે હું અતુલભાઈ સોનીને ખૂબ ખૂબ ધન્યવાદ આપું છું. આપણી જ્ઞાતિના વીરલાઓ કંઈ કંઈ જુયાએ, કેવા પદ પર કાર્ય કરે છે, કેટલી પ્રગતિ કરી છે, તેની ચિત્રસહિત માહિતી આપીને સમાજને એકરૂપ થવામાં ઘણો ફાળો આપેલ છે, જે ખરેખર હૃદયપૂર્વક આભાર વ્યક્ત કરું છું.

આપણી જ્ઞાતિની સંગઠનની વ્યવસ્થા ખૂબ સારી રીતે કરાઈ છે પણ અમુક ભાઈઓ તેમને ઉપયોગી નથી માનતા. આપણી જ્ઞાતિનો દંદિકોણ બદલવાની જરૂર છે. આપણી જ્ઞાતિના વિચારો પણ અમુક ભાગે ટૂંકા છે. જેનાથી આપણને જ નુકસાન છે. દરેક ભાઈ-બહેન પરિવારમાં ભાગની ભાવના ટાળી, અરસપરસ ઉપયોગી અને અનુકૂળ બનવાનો પ્રયત્ન કરીએ તો કુંભ કલેખને ટાળી શકાય. પરિવારની એકતા - આપણા સમાજની એકતા, સમાજ પ્રત્યે આદરભાવ હોવો જોઈએ. સમાજને ઉપયોગી થઈ શકાય તેવા પ્રયત્નો કરવા જોઈએ જેથી સમાજ સમૃધ્ય બને, સમાજને ગતિ મળે તો જ પ્રગતિ થાય. જ્ઞાતિને સંગઠિત અને વિકસીત કરવા માટેના પ્રયાસો - અભિપ્રાય.

કુ. વિદુલા કાંતિલાલ કઢા - આણિપુર

શ્રી અભિલ ભારતીય કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહામંડળની પ્રગતિ અંગે સૂચનો

- આપણી જ્ઞાતિના આખા ભારતમાં થઈને ૨૫૦૦થી ૨૭૦૦ ધર છે. લગભગ તો દરેક ધર દીઠ એક સભ્ય મહામંડળનો સભ્ય થાય તેને જ મહામંડળના દરેક લાભ તથા હક્કો મળી શકે - જેવા કે મેડિકલ સહાય અથવા શિક્ષણસ્કેન્ટે અથવા મંડળના જે કંઈ કાર્ય કરે તેને મંડળનો લાભ મળી શકે.
  - જેમ લાણેદાર જ્ઞાતિમાં લાણેદાર થવા જેમ ગૌરવ અનુભવે છે, તે મહામંડળના સભ્ય થવામાં પણ ગર્વ અનુભવશો.
  - કુંભબદીઠ વાર્ષિક ૧૦૦ રૂ. ફી રાખીને સભ્ય બનાવવાના અને કુંભબના દરેક નામ લખાવીને તેને એક ઓળખપત્ર આપવું. મહામંડળ સભ્ય ફોર્મ છિપાવે. તેમાં સભ્ય થનાર સભ્યે પોતાના હાથે ફોર્મ ભરીને જે તે લગતા કારોબારીના સભ્યને આપે. મહા સંમેલનમાં આવવાનું ધરના દરેક સભ્યને હક્ક રહે જેથી એકબીજાને દરેક સભ્યો ભાઈ-બહેનો ઓળખી શકે અને વહેવારી કામોમાં પણ ઉપયોગી થઈ શકે.
  - ગ્રાસ વર્ષે મહામંડળનું સંમેલન બોલાવવું. ને સંમેલન મળે ત્યારે જે કોઈ પણ ખર્ચ થાય તે સભ્ય ફી માંથી ભરપાઈ થઈ શકે.
  - જ્યારે (કંઈ) પૂરતા તો લગભગ એકબીજાને ઓળખતા હોય પણ જે કંઈથી બહાર રહેતા હોય તેને વહેવારીક કામોમાં મુશ્કેલી પડે છે. આપણી જ્ઞાતિ નાની છે અને આખા ભારતમાં તથા વિદેશમાં પથરાયેલી છે.
  - સમગ્ર મહામંડળનું વસ્તીપત્રક બનાવવું ખૂબ જરૂરી છે. વસ્તીપત્રકની થતી ફી લઈને મહામંડળ વેચાણમાં મૂકી શકે. નાના માણસો પણ મંડળના સંપર્કમાં રહી શકશે.
  - આ વસ્તીપત્રક એકબીજાની ઓળખ માટે છે. આજે પણ સારા છોકરા-છોકરીઓ કુંભબને ન ઓળખી શકવાના વાંકે યોગ્ય પાત્ર મેળવી શકતા નથી. કારણકે પછી ઉમરનો પ્રશ્ન થાય છે. પછી જે મળે તે અપનાવી લે છે. ઉતાવળમાં સગપણ તૂટવાના અને લંન ફોક થવાના પ્રશ્નો ઊભા થાય છે. માટે એકબીજાને યોગ્ય પાત્ર મળી શકે માટે મહામંડળ જલ્દીથી વસ્તીપત્રક બહાર પાડે તે જરૂરી છે.
  - અમારે સાબરકંઠામાં એક નાનું ૮૦ ધરોનું મંડળ અસ્તિત્વમાં આવવાથી એકબીજાની લાગણી ને પ્રેમ વધ્યા છે અને તેમાં સારી પ્રગતિ કરી શકે છે.
- તો મહામંડળને મારું નમ સૂચન છે કે ઉપર મુજબમાં કંઈપુર ફરફાર લાગે તો ફરફાર કરીને અમારા સૂચન વિશે વિચારે.
- જે. જે. સોની બારમેડા - તલોએ (સાબરકંઠા)

સેતુને સવાલ

જ્ઞાતિજનોના સાથ-સહકારથી “સેતુ” જ્ઞાતિના ઘણા ઘરોમાં માનનાર્યું સ્થાન પામી શક્યું છે. વધારેને વધારે જ્ઞાતિજનો સેતુ વિશે માહિતી મેળવવા આતુર છે ત્યારે જ્ઞાતિજનો દ્વારા કેટલાક સવાલો અવારનવાર પૂછવામાં આવતા હોય છે. આશા છે, અતે રજૂ થયેલ સવાલ-જવાબથી વાંચકોને જ્ઞાતિસેતુ વિષે જરૂરી માહિતી મળી શકશે.

- વ્યવસ્થાપક સમિતિ

સવાલ : જ્ઞાતિસેતુ કયારે અને કયાંથી પ્રસિધ્ધ થાય છે?

જવાબ : જ્ઞાતિસેતુ શ્રી કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મંડળ - અમદાવાદ દ્વારા દર બે માસે એટલે કે જાન્યુઆરી, માર્ચ, મે, જુલાઈ, સપ્ટેમ્બર તથા નવેમ્બર માસની પાંચમી તારીખે પ્રસિધ્ધ થાય છે.

સવાલ : જ્ઞાતિસેતુના લવાજમની વિગત જણાવશો.

જવાબ : જ્ઞાતિસેતુનું વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૧૦૦/-, બે વર્ષનું લવાજમ રૂ. ૧૭૫/- અને ત્રણ વર્ષનું લવાજમ રૂ. ૨૫૦/- છે. લવાજમની રકમ સેતુના માનદું પ્રતિનિધિઓ પાસે અથવા અમદાવાદ કાર્યાલયના સરનામે (સ્થાનિક કક્ષાએ) નામ-સરનામાની પૂરી વિગત સાથે જમા કરાવવાથી સેતુ પરિવારના સભ્ય થઈ શકાય છે. વર્ષના ગમે તે મહિનામાં લવાજમ ભરી સભ્ય થઈ શકાય છે. ત્યારબાદના વર્ષના લવાજમ રીન્યુઅલનો હિસાબ નાણાંકીય વર્ષ મુજબ એટલે કે એપ્રિલથી માર્ચ મુજબ કરવામાં આવશે.

સવાલ : જ્ઞાતિસેતુ કઈ રીતે મોકલવામાં આવે છે?

જવાબ : જ્ઞાતિસેતુ ટપાલ દ્વારા મોકલવામાં આવે છે. આથી લવાજમ ધારકે પોતાનું સરનામું પીનકોડ નંબર સાથે ચોક્સાઈપૂર્વક જણાવવા વિનંતી છે. સરનામું બદલાય ત્યારે પણ સેતુ કાર્યાલયને પત્ર લખી જાણ કરવી જરૂરી છે.

સવાલ : ટપાલમાં ધણી વર્ષત અંકો માંડા શા માટે મળે છે?

જવાબ : જ્ઞાતિસેતુની તમામ નકલો એકસાથે અમદાવાદથી પોસ્ટ કરવામાં આવે છે. આમ છતાં સ્થાનિક કક્ષાએ ટપાલ કચેરી દ્વારા વિલંબ થાય છે તેમ જાણવા મળેલ છે. આથી અંક પ્રસિધ્ધ થયાની ઉપર જણાવેલ તારીખથી દસ દિવસમાં અંક ના મળે તો સ્થાનિક ટપાલ કચેરીમાં સંપર્ક કરવાથી માહિતી મળી શકે છે. આમ છતાં વધારે વિલંબ થાય તો સેતુ કાર્યાલયને જાણ કરવા વિનંતી છે. વિશેષમાં આપને ત્યાં આવેલ અંક પરના સરનામાની ચોક્સાઈ કરવી તથા લેબલ પર દર્શાવેલ નંબર સેતુ સાથેના પત્ર વ્યવહારમાં જરૂર દર્શાવવશો જેથી જરૂરી કાર્યવાહી થઈ શકે.

સવાલ : જ્ઞાતિસેતુ માટે લખાણ કેવી રીતે અને કયાં મોકલવા?

જવાબ : જ્ઞાતિજનો દ્વારા લખાયેલ લેખો, કાચ્યો કે લખાણોને પ્રસિધ્ધ કરવાની જ્ઞાતિસેતુની હંમેશા નીતિ રહેલ છે. લખાણ મોકલનાર માટે ખાસ વિનંતી કે :

- લખાણ હંમેશા પાનાની એક જ બાજુ સ્પષ્ટ અક્ષરોમાં લખી મોકલવું.
- કોઈ ફોટોગ્રાફ મોકલાવવામાં આવે ત્યારે ફોટાની પાછળ નામ તથા વિગતો અચૂક લખવી.
- ક્વીઝના જવાબો પોસ્ટકાર્ડ દ્વારા મોકલાવી શકાય છે. તેથી તે માટે વધારે ખર્ચ ન કરવો.
- લેખ, કાચ્ય, ક્વીઝ વિ. એક જ પાના પર એક સાથે ન લખવા. દરેક ફૂતિ અલગ પાના પર લખવી. જેથી યોગ્ય સમયે જે તે વિભાગમાં તે ફૂતિ પ્રસિધ્ધ થઈ શકે.
- આગામી અંકમાં પ્રસિધ્ધ થવા માટેના લખાણો અંક પ્રસિધ્ધ થવાના પંદર દિવસ પૂર્વે સુધીમાં જ મળી જવા જોઈએ. ત્યારબાદ આવેલ વિગતો તે પછીના અંકમાં પ્રસિધ્ધ માટે લઈ શકાશે. જેની ખાસ નોંધ લેજો.
- જ્ઞાતિના સર્વે બાળકો, યુવકો અને યુવતીઓ, અનુભવી વયસ્કો સર્વેને જ્ઞાતિસેતુ માટે લેખ, કાચ્ય, અનુભવ સિદ્ધ કિસ્સા, ટૂંકી વાર્તા તથા પ્રતિભાવો મોકલવા માટે સદાને માટે આમંત્રણ છે.

સવાલ : જ્ઞાતિસેતુમાં જીહેરાત કેવી રીતે આપી શકાય?

જવાબ : આપના વ્યવસાય કે શુભેચ્છા કે શ્રદ્ધાંજલિની જીહેરાતની વિગત (ડિઝાઇન તૈયાર હોય તો તેની સી.ડી. / બટર / પોઝિટીવ) સેતુ કાર્યાલય પર અથવા સ્થાનિક સેતુના માનદું પ્રતિનિધિને મોકલાવવાની રહેશે. આ સાથે જરૂરી રકમ “શ્રી કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ - અમદાવાદ”ના નામનો ટ્રાફિક અથવા મનીઓર્ડર કે રોકડમાં મોકલવાની રહેશે. જેની પહોંચ અમદાવાદથી મોકલાવી આપવામાં આવે છે. જીહેરાતના દર આ અંકમાં આપવામાં આવેલ છે.

સવાલ : જ્ઞાતિસેતુ જ્ઞાતિ પરિવારોને જોડવાનું ઉમદા કાર્ય કરે છે ત્યારે અમો જ્ઞાતિસેતુને કઈ રીતે સહાયરૂપ થઈ શકીએ?

જવાબ : આ સવાલ અવારનવાર કેટલાય જ્ઞાતિજનો દ્વારા પૂછવામાં

આવેલ છે. જ્ઞાતિ અને જ્ઞાતિસેતુ માટેની તેઓની લાગણી માટે સર્વને ધ્યાન વાદ. જ્ઞાતિસેતુનું કાર્ય બિનધંધાકીય રીતે કોઈપણ જાતના વળતરની અપેક્ષા વગર કાર્ય કરતા જ્ઞાતિજનો દ્વારા ચાલે છે. દેશના કેટલાક શહેરો અને ગામોમાં સેતુના પ્રતિનિધિઓ પોતાની માનદ્દ સેવા આપી રહ્યા છે. આપના શહેરમાં કોઈ પ્રતિનિધિ ન હોય અને આપ આ કાર્ય કરવા ઈચ્છતા હો તો અમોને જગ્ઞાવી શકો છો. તે સિવાય આપના સગસંબંધીઓને ત્યાં સેતુ ન આવતું હોય તો તેમને સેતુ અંગે માહિતી આપી સેતુ પરિવારના સર્બ્ય થવા પ્રેરણા આપી શકો છો.

આ ઉપરાંત આપના વ્યવસાયની જ્ઞાતિજના સ્વરૂપે જ્ઞાતિસેતુ કાર્યમાં આપનું આર્થિક યોગદાન આપી શકો છો. જ્ઞાતિસેતુ ઉત્તમ ક્વોલીટીમાં પ્રસિધ્ય કરવા આપનું યોગદાન હંમેશા આવકાર્ય છે.

સવાલ : જ્ઞાતિસેતુનું સરનામું જણાવશો.

જવાબ :

- ★ જ્ઞાતિસેતુ માટે લખાડી મોકલવા માટે :
તંત્રીશ્રી - જ્ઞાતિસેતુ,
C.O. ધ્વલ જ્વેલર્સ, ૧૪, ચાલ્લા ઓળ,
માણેકચોક, અમદાવાદ-૧.
- ★ સર્બ્યપદ, જ્ઞાતિજન કે નાણાંકીય વ્યવહાર માટે
શ્રી જયમીનભાઈ કે. સોની
જે. જે. જ્વેલર્સ, સુપર મોલ,
સી.જી. રોડ, નવરંગપુરા, અમદાવાદ.

“સેતુ”ના જન્મ દિનો

સમાજનો માનિક
સંદેશ તું આપતું
સત્ય અસત્યની મૂલવણી તું કથી
મન તણી નેક દ્વિદ્યાને કાપું
નથનને યોગ્ય તું
નમનને યોગ્ય તું
સમાજ તણું પખર પ્રછણી
મિત તું, પ્રિત તું
સુખ તું, સ્વર્ગ તું
પૂજ આનંદનો
સમાજ સંદેશને
સમાજનું છાલું તું
કોટી કોટી વંદન દને આજે.

દિનશ ની. સોની - માલોદ

“સેતુ” સમાજની આરસી એટલે જ મુખ્યપત્ર

તંત્રીઓની અતૃપુરુષ જહેમત અને વાચકોના સતત સહકારના કારણે જ એક જ્ઞાતિસેતુનું મુખ્યપત્ર “સેતુ” પોતાનું તૂતીય વર્ષ ગૌરવભેર ઉજવી શકે અને તે પ્રસંગે વાંચક જે રોમાંચ અનુભવે, તે ભાવને, સમાજની આરસી એટલે જ મુખ્યપત્ર વિષય તરીકે આવેખવાનું સહજ મન થાય તે સ્વાભાવિક છે. તેથી મનોગત શ્રી ઓજસ પાલનપુરીની દિલની અટારીએથી સ્કુલરતી પંક્તિઓ સહસા સરી પડે છે:

કોઈને પણ મારે પેગામ દેવાની શી જરૂર?

કુલની ખુશ્ય સ્વયં પહોંચી વળે છે દૂરદૂર!

અમે હાર માની વિજય છટાથી

પછી મેળવી છે વિજયની દિશાઓ.

- શાહીઝ ટંકારવી

સમાજના દરેક ક્ષેત્રનું સમભાવ પૂર્વક સહનુભૂતિપણે સમતોલ રહી મૂલવણી કરી એક પ્રહરીની ભૂમિકા ભજવનાર તંત્રીઓ ધ્યાનદાને પાત્ર છે. તેથી જ માસિકને મુખ્યપત્ર કહેવાને બદલે સમાજની આરસી કહેવું વધારે વ્યાજબી લોખાશે.

આજના જમાનામાં જ્યારે જીવનના મૂલ્યો ઘસાતા જાય છે ત્યારે સમાજના મૂલ્યોની સાચવણી કરવાનું એક પ્રહરીનું કાર્ય પરોક્ષપણે સેતુએ કર્યું જ છે, તે નિર્વિધાદ વાત છે.

કોઈપણ વસ્તુની કિમત અને તેના મૂલ્યમાં જમીન આસમાન જેટલો તફાવત હોય છે. કિમતથી મેળવેલી વસ્તુનો ભોગવટો નાશવંત છે. મૂલ્યથી મેળવેલ વસ્તુ શાશ્વત છે. તે અનુસંધાનમાં મારે એટલું જ કહેવાનું કે સેતુએ મેળવેલી ગરિમા ગૌરવભેર જણવાઈ રહે, તે વધુ વિકસે એ જ શુભેચ્છા.

જ્ઞાતિજનોને અપીલ : આપણા જ સમાચારો આપણા જ માસિકમાં સહજ રીતે પ્રકાશિત થાય તે હેતુ આપણે કેટલી ચીવટાઈ દાખવીએ છીએ? “સેતુ” વધુ વિકસે, વધુ નિખરે, દિન પ્રતિદિન વધુ સક્ષમ અને સબજ થાય એ જ મારું “સેતુ”ના જન્માદિને શુભેચ્છા ભેટનું ધરાણું.

સમુખભાઈ લાલજીભાઈ સોની - પેડબ્રાના

પ્રતિભાવ

“જ્ઞાતિસેતુ”એ ખરેખર આપણાને એકબીજા સાથે જોડવાનું કામ કર્યું છે. જેનો હું ખૂબ ખૂબ આભાર માનું છું. મને બહુ જ ગર્વ છે કે મારા ‘જ્ઞાતિસેતુ’ દ્વારા આજે હુર એક સુધી આપણા ધરબેઠા વિચારો પહોંચે છે. આજે આપણાને બધી જ માહિતીઓ મળે છે. મારા ખૂબ ખૂબ હાર્દિક અભિનંદન. આ પ્રગતિ કાયમ મળતી રહે અને વધતી રહે તેવી મારી શુભેચ્છા.

કુ. વિદુલા કાંતિલાલ કક્ષા - આદિપુર

“જ્ઞાતિસેતુ”એ આ કાર્ય ચાલુ કરી બહુ જ સારું કામ કર્યું છે. આનાથી આપણે એકબીજાને જ્ઞાતવા મળે છે તથા એકબીજાના વિચારો પણ જાણી શકાય છે. જ્ઞાતિસેતુથી આપણી જ્ઞાતિને ઘણો ફાયદો થયો છે. ‘સેતુ’ ટીમને મારા તરફથી ખૂબ ખૂબ આભાર વ્યક્ત કરું છું. જેમણે આ કાર્યને સફળ બનાવ્યું છે. આ સફળતા કાયમ મળતી રહે અને વધતી રહે તેવી મારી શુભકામના.

મનોજ રોન. બારમેડા - ખુજ

શ્રી અખિલ ભારતીય મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહામંડળ આયોજુત

યુવા પરિચય મેળો - ૨૦૦૭

• હરીલાલ તખમશી વીસા પરમાર - અંજાર •

શ્રી અખિલ ભારતીય મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહામંડળ દ્વારા પ્રથમ “યુવા-યુવતી પરિચય મેળો - ૨૦૦૭”નું આયોજન થઈ રહ્યું છે ત્યારે તેનો એક પરિચય આપવાની તક લઈ રહ્યો છું.

યુવા પરિચય મેળો એટલે આપણી અત્યાર સુધીની માન્યતા પ્રમાણે - સગાઈની ઉમરે પહોંચેલા દીકરા દીકરીઓને સ્ટેજ પર ઊભા રાખીને પોતાનું નામ-ઠામ બોલીને પોતાનું પ્રદર્શન કરી જાય... પણ ના. આપણે એવું નથી કરવાનું.

ખરેખર તો પરિચય મેળાનો કોન્સેપ્ટ ફક્ત સગાઈ જ નથી. આપણી જ્ઞાતિનું યુવાવન કેટલું પ્રતિભાશાળી છે તેને જાણવાનો આ એક નામ પ્રયાસ છે. આપણું ઘર અજવાળતા કૂળદીપકોને આપણે આ રીતે ટોડલે મૂકીએ, જેથી સમાજ એને જુએ, જાણે અને એ લોકો આગળ વધે એ માટે જ તેમની પ્રતિભાને સમાજ સમક્ષ જાહેર કરવી જરૂરી છે.

પુરુષ અને સ્ત્રી સમાજ જીવન રથના પૈડા છે. આ પૈડા સમાન હોવા જરૂરી છે. આ સમાન પૈડા શોધવા માટેનું જરૂરી પ્લેટફોર્મ એટલે આપણો આ “યુવા પરિચય મેળો.”

ધાર્ઢિવાર યોગ્ય પાત્ર ન મળતાં જે એડજસ્ટમેન્ટ કરવું પડે છે અને એમાં મોટેભાગે કન્યાએ સહન કરવું પડે છે. જેથી મારી અપીલ છે કે વધુને વધુ દીકરા - દીકરીઓ આમાં સહભાગી થાય અને આપણા સહુના આ સહિયારા પ્રયાસને સફળ બનાવે.

આ સાથે યુવા-યુવતીઓની બાબ્ય પ્રતિભાઓનો પણ સમાજને પરિચય થશે. આમ આ “પરિચય મેળો” મલ્ટીપર્ફાઇટ હેતુવાળો સિદ્ધ થશે. હવે વાત કરું આપણા આ પરિચય મેળાની કાર્ય પદ્ધતિની....

- આપણા જ્ઞાતિના યુવક કે યુવતીએ સ્ટેજ પર આવીને પોતાનો પરિચય જીતે આપવાની જરૂર રહેશે નહીં.
- કાર્યક્રમના પ્રવક્તા નંબર આપેલ યુવક-યુવતીનો પરિચય, તેમના સંન્માન જાળવીને વ્યવસ્થિત રીતે આપશે. જેથી કોઈને પણ ક્ષોભજનક પરિસ્થિતિમાંથી પસાર નહીં થવું પડે.

આ ઉપરાંત જે તે વખતે આપણે એક સૂવેનિયર આપી રહ્યા છીએ. જેમાં ભાગ લેનાર યુવક-યુવતી ઉપરાંત આવતા પાંચ-સાત વર્ષ સુધી પણ તેમાં આપેલી યુવાવર્ગની માહિતીનો આપણે ઉપયોગ કરી શકીએ તે રીતે જ્ઞાતિના યુવાધનની એમાં માહિતી હશે. આમ આપણે આ પરિચય મેળાના માધ્યમ વડે જ્ઞાતિને એક વધારાનું પરીબળ પૂરું પાડી શકીશું એવો મહામંડળને વિશ્વાસ છે.

આ માટે સમાજના બધા ઘરમાંથી જવાબદાર વક્તિઓની આ અંગેની ખાસ સમિતિ રચવામાં આવેલ છે.

યુવા મેળામાં ભાગ લેવા માટે અંતિમ પૃષ્ઠે આપેલું ફોર્મ ભરીને ૧૫-૮-૦૭ સુધીમાં મોકલવા અનુરોધ છે.

પરિચય મેળા માટે જ્ઞાતિ ગુરુઝોના આશિર્વાદ

શ્રી કનકચંદ સી. વ્યાસ
પૂજ્ય ગોરબાપા (અંજાર)
મહામંડળ દ્વારા પ્રથમ વખત યુવક-યુવતી પરિચય મેળાનું
આયોજન થયું છે તેને પરય કૃપાયુ પરમાત્મા સંપૂર્ણ
સક્ષળતા અપાવે તેવી શુભાશીશ અને પરિચય મેળામાં
જેગનાર જ્ઞાતિના સર્વ યુવક-યુવતીઓને મારા હાહેર્ડ આશીર્વાદ છે.

શ્રી સુમનભાઈ વ્યાસ
પૂજ્ય ગોરબાપા (ભુજ)
વર્તમાન સમયની માંગને અતુરૂપ, મહામંડળ દ્વારા
જ્ઞાતિના યુવક-યુવતીનો પરિચય મેળો યોજવાનો નિર્ણય
થયો તે ખરેખર આવકારદાયક છે. કાર્યક્રમની જરૂરિંગ
સક્ષળતા માટે અંતરના આશીર્વાદ છે.

યુવક-યુવતી પરિચય મેળા-૨૦૦૭ નિમિત્તે મહામંડળ દ્વારા પ્રસિદ્ધ થનાર સુવેનિયર માટે જાહેરખબરના ભાવ

● છેલ્લું ટાઈટલ (કલર)	રૂ. ૭,૫૦૦/-	● અડધું પાનું (કલર)	રૂ. ૧,૫૦૦/-
● અંદર બીજું ટાઈટલ (કલર)	રૂ. ૬,૦૦૦/-	● આખું પાનું બ્લેક/બ્લાઇટ	રૂ. ૧,૦૦૦/-
● અંદર ગીજું ટાઈટલ (કલર)	રૂ. ૫,૦૦૦/-	● અડધું પાનું બ્લેક/બ્લાઇટ	રૂ. ૬૦૦/-
● આખું પાનું (કલર)	રૂ. ૨,૫૦૦/-	● પા પાનું બ્લેક/બ્લાઇટ	રૂ. ૪૦૦/-

સુવેનિયરમાં જાહેરખબર આપવા માટેની વધુ માહિતી પરિચય મેળાના આયોજકોના સરનામેથી મેળવવી.

યુવા-મેળો પ્રયોજન

આજરોજ તા. ૨૬-૮-૨૦૦૭ને રવિવારના શ્રી અભિન ભારતીય મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહામંડળની યુવક-યુવતી પરિચય પુસ્તિકા અને પરિચય મેળા - ૨૦૦૭ માટેની બેઠક સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી પ્રમુદાસભાઈ ખેતશી સોનીના અધ્યક્ષપદે, રાજેન્દ્રભાગ, ભુજ, કચ્છ મધ્યે મળેલ હતી. આ બેઠકમાં પરિચય મેળાના કન્વીનર શ્રી હરિલાલ લખમશી સોની (અંજાર), મંત્રીશ્રી સમીર રમેશચંદ્ર કંસારા, સલાહકાર સમિતિના શ્રી શૈલેષભાઈ હંસરાજ કંસારા, ભુજ જ્ઞાતિ પ્રમુખ શ્રી અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકી અને નગરપાલિકા કાઉન્સિલર શ્રી સુનીલ માધવજી કંસારા ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

પરિચય પુસ્તિકા અને મેળાનો મુખ્ય ઉદેશ જ્ઞાતિના પ્રતિભાશાળી યુવા-યુવતિઓ વિષેની માહિતી એકત્ર કરવાનો અને તે દ્વારા અરસપરસ ઓળખ વૃદ્ધિનો છે, જેથી પૂરતા પરિચયના અભાવે, વધી રહેલા છૂટાછેણાના બનાવોને ટાળવાનો છે, એવું શ્રી હરિભાઈ લખમશી સોનીએ જણાવી બેઠકની શરૂઆત કરી હતી. આ બેઠકમાં શ્રી અમૃતલાલભાઈએ પરિચય પુસ્તિકા તથા સૂવેનિયર વહેલી તક તૈયાર થાય તેવી દરખાસ્ત મૂકી હતી. શ્રી શૈલેષભાઈ કંસારાએ પુસ્તિકા માટે તથા પરિચય મેળાના ફોર્મ ભરવા જ્ઞાતિજો માટે સૂચનાનો તૈયાર કરી પેફ્ફ્લેટ છાપવા સૂચન કર્યું હતું. અંજાર તથા ભુજ જ્ઞાતિ મહિલા મંડળના અગ્રણી શાંતાબેન બારમેડા, જ્યશ્ચિબેન ભરતભાઈ પરમારે અને મંત્રી રોહિણીબેન બુધ્ધભિંને આ ભગીરથ કાર્યમાં મહિલા મંડળનો પૂરતો સાથ સહકાર મળી રહેશે એવી ખાતરી આપેલ. માધાપર મંડળના સભ્યોએ આ પરિચય મેળામાં જ્ઞાતિ ઘટકોની જવાબદારી અંગે સ્પષ્ટતાઓ કરવા સૂચન કર્યું હતું.

શ્રી સુનીલભાઈ કંસારા અને યુવક મંડળના પ્રમુખ શ્રી અનિલભાઈ છાગણાએ યુવક મંડળના પૂરતા સાથ સહકારની ખાતરી આપેલ.

મંડળવાના જ્ઞાતિ પ્રમુખ શ્રી વિનોદભાઈ હેડાઉ તથા કારોબારી સભ્યો હાજર રહ્યા હતા.

સાબરકાંઠા મંડળથી પધારેલ શ્રી શંકરલાલભાઈ, ભાઈલાલભાઈ તથા જીતુભાઈ સોનીએ પણ પૂરતા સાથ સહકારની ખાતરી આપેલ. આ સંદર્ભે, પ્રમુખ શ્રી પ્રમુદાસભાઈએ એમને સૂચન કર્યું હતું કે એમની કારોબારી કમિટીમાં, સાબરકાંઠા મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મંડળના ઉપકમે, ડાવ કરી મોકલવો જેથી એ મંડળના મહામંડળના સાથેના જોડાણ અંગે યોગ્ય કાર્યવાહી થઈ શકે.

શ્રી રશ્મિનભાઈ બારમેડાએ સાબરકાંઠા મંડળનો પરિચય અને પ્રવૃત્તિ વિશે માહિતી આપેલ હતી. સૂવેનિયર માટેની જાહેરાત માટે શ્રી હિનેશભાઈ સોની (અંજાર) તથા શાંતાબેન બારમેડાએ વડીલોની યાદમાં જાહેરાત આપવા તૈયારી દર્શાવેલ. શ્રી પ્રમુદાસભાઈ તથા શ્રી હરીભાઈએ આ મેળા અંગે સમર્પિત કાર્યકરોને એવોર્ડ દ્વારા બિરદાવવામાં આવશે તેવી જાહેરાત કરી હતી. માનકૂવાના શ્રીમતી દર્શનાબેન ગુજરાતી અને ભુજના કુ. સુધા બુધ્ધભિંને ઉત્સાહપૂર્વક કાર્યની પૂરતી ખાતરી આપેલ.

સમગ્ર કાર્યકરોનું સંચાલન અને આભારવિષી શ્રી સમીર કંસારાએ કરી હતી.

- સમીર કંસારા

શ્રી અભિન ભારતીય મારુ કંસારા સોની માટા મંડળનો દ્વિતીય વર્ષમાં મંગલ પ્રવેશ

ગત વર્ષે તા. ૨૨-૭-૨૦૦૬ના રોજ ખેડુબ્રહ્મા મુકામે મળેલ ચિંતન શિબિરમાં જ્ઞાતિ મહામંડળની રચનાને બરોબર એક વર્ષ પૂરું થયું તે પ્રસંગે તા. ૨૨-૭-૨૦૦૭ના રોજ મહામંડળની કારોબારી સમિતિની બેઠક માંડવી મુકામે મળેલ. કચ્છ અને કચ્છ બાહાર સાબરકાંઠા, રાજકોટ, મુંબઈ, અમદાવાદ, રાયપુર વગેરે સ્થળોએથી કારોબારી સભ્યોએ ઉત્સાહપૂર્વક હાજરી આપેલ. મિટીગમાં સભ્યોએ મહામંડળની કામગીરી તથા જ્ઞાતિના વિકાસ માટે ઝડપથી કાર્યો થાય તે માટે ઉપયોગી સૂચનો કરેલ. વિશેષતા: શિક્ષણ અને આરોગ્ય ક્ષેત્રે જ્ઞાતિ વિકાસના કાર્યો કરવાની જરૂરિયાત હોવા પર ભાર મૂકવામાં આવેલ. આ મિટીગમાં મહામંડળ દ્વારા આપણી જ્ઞાતિનો પ્રથમ યુવા-યુવતી પરિચય મેળો યોજવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ. આ અંગે શ્રી હરિલાલ લખમશી વીસા પરમારના કન્વીનરપદે એક સમિતિની રચના કરવામાં આવેલ છે. વિવિધ સભ્યોના સૂચનોના પ્રત્યુત્તરમાં મહામંડળના પ્રમુખ શ્રી પ્રમુદાસ ખેતશી સોનીએ સૂચન કરનાર સભ્યોની જગૃતિ અને જ્ઞાતિ પ્રત્યેના અભિગમને બિરદાવેલ. વિશેષમાં તેઓએ ટુંક સમયમાં મહામંડળનું કાર્યાલય ભુજ ખાતે શરૂ કરવા તૈયારી થઈ હોવાનું જણાવેલ છે. આ પ્રસંગે વિવિધ જ્ઞાતિ કારોબારી તરફથી તેમની કારોબારી સમિતિના સભ્યો તરફથી આપવામાં આવેલ આર્થિક યોગદાનની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. શિક્ષણ ક્ષેત્રે જ્ઞાતિજોમાં લેખનની અભિરૂચિ વધારવા એક નિબંધ સ્પર્ધા જ્યશ્ચિબેન પરમારની રાહબરી હેઠળ યોજવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ હતું. મહામંડળના જન્મદિન નિમિત્તે સાબરકાંઠા જ્ઞાતિ તરફથી મિટીગમાં હાજર રહેલ સર્વ સભ્યોને પોટફોલીયો મહામંત્રી શ્રી પ્રેમજીભાઈ સોલંકીના હસ્તે આપવામાં આવેલ. સર્વ સભ્યોએ માંડવી જ્ઞાતિ દ્વારા થયેલ મહેમાનગતિના ખાસ વખાં કરી આભારની લાગણી વ્યક્ત કરેલ હતી.

કાર્યકરોના અંતે માનદ્દ મંત્રી શ્રી અતુલ સોનીએ હાજર રહેલ સર્વ સભ્યો અને માંડવી જ્ઞાતિ સંસ્થા પ્રત્યે આભારની લાગણી વ્યક્ત કરેલ હતી.

અતુલ સોની

મહામંડળનું પ્રથમ વર્ષ.... પ્રયોજન, પ્રયત્નો અને પ્રાથમિક પરિચયાત્મક પ્રવૃત્તિઓથી સભર રહ્યો. હવે પ્રાયોજન કાર્યક્રમોનો આરંભ આવકારદાયક રહેશે.

- મુખ્ય મંત્રી

શ્રી માંડવી માર્ગ કંસારા સોની જ્ઞાતિ - 'સરસ્વતી સન્માન સમારંભ'

માંડવી જ્ઞાતિ આયોજિત દ્વિતીય સરસ્વતી સન્માન સમારંભ - ૨૦૦૭નું જ્ઞાતિ પ્રમુખ વિનોદ કંસારાના અધ્યક્ષ સ્થાને તા. ૨૨-૭-૦૭ રવિવારના રોજ ઉજવણી કરવામાં આવેલ. પ્રથમ દીપ પ્રાગટ્ય જ્ઞાતિ અગ્રણી તથા પધારેલા મહેમાનોના વરદ્દ હસ્તે કરવામાં આવેલ. સમારંભનો પ્રારંભ સરસ્વતી વંદના નાની બાલિકાઓના ગીત વડે થયો. જ્ઞાતિ પ્રમુખના સ્વાગત પ્રવચન સાથે જ્ઞાતિના બાળકોના શિક્ષણ સાથે સંસ્કાર પ્રત્યે વરીલોને જાગૃત થવું જ પડશે. જ્ઞાતિના બાળકોએ શિક્ષણ ક્ષેત્રે તેમજ અન્ય સામાજિક પ્રવૃત્તિઓમાં વધુને વધુ પ્રગતિ કરી જ્ઞાતિને ઉચ્ચ સ્થાન અપાવે તે વાત પર ભાર મૂકેલ.

પધારેલા મહેમાનોનું પુષ્પગુચ્છ વડે સ્વાગત જ્ઞાતિ પ્રમુખ વિનોદ કંસારા, ઉપપ્રમુખો સંજ્ય બુધ્ધભણી, ચંહુલાલ બીજલાણી, મંત્રી રમેશ બીજલાણી, સહમંત્રી હરેશ બારમેડા, ખજનચી સુરેશ સોલંકી, સહ ખજનચી પ્રવીણ સોલંકી, ભૂજ જ્ઞાતિ મહિલા અગ્રણીનું સ્વાગત વાસંતીબેન કંસારા, સરોજબેન સોલંકી, દ્યાબેન બીજલાણીના વરદ્દ હસ્તે કરવામાં આવ્યું.

ધોરણ-૧ થી કોલેજ સુધીના વાર્ષિક પરીક્ષામાં તેજસ્વી તારલામાં સ્થાન પ્રાપ્ત કરનાર વિદ્યાર્થીઓને ઈનામોનું વિતરણ કરવામાં આવેલ.

દ્યાબેન બીજલાણીના નિર્દેશન ડેઢણ તેયાર થયેલ, બાળાઓ દ્વારા સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમના નૂત્યની રજુઆત તથા કુ. જ્ઞાતિના અભિનયની રજુઆત જ્ઞાતિજનોની વાહ વાહ મેળવી હતી.

આ પ્રસંગે પધારેલા ભૂજ જ્ઞાતિ પ્રમુખ અમૃતલાલભાઈ સોલંકી તથા કારોબારી સભ્યો શ્રી, અંજાર જ્ઞાતિપ્રમુખ શ્રી શિવલાલભાઈ મૈયા તથા કારોબારી સભ્યો શ્રી, ભૂજ જ્ઞાતિ મહિલા અગ્રણી જ્યશ્રીબેન પરમાર, લતાબેન સોલંકી, સુધાબેન બુધ્ધભણી વગેરે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ કાર્યક્રમમાં જ્ઞાતિ અગ્રણીઓ શ્રી જ્યંતીભાઈ બુધ્ધભણી, શ્રી મહેશભાઈ હેડાઉ તથા જ્ઞાતિજનોનો

સહયોગ મળેલ હતો.

સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન કુ. જ્ઞાતિના સોલંકી તથા કુ. સ્વાતિ સોલંકીએ કર્યું હતું. આભારવિષિ પ્રવીણભાઈ સોલંકીએ કરેલ અને અલ્યાહાર બાદ કાર્યક્રમનું સમાપન થયેલ હતું.

વિનોદ કંસારા - માંડવી જ્ઞાતિ પ્રમુખ

માંડવી કચ્છ માર્ગ કંસારા સોની જ્ઞાતિ નવનિર્મિત કારોબારી સભ્યો

શ્રી વિનોદ વલ્લભદાસ હેડાઉ	- પ્રમુખ
શ્રી સંજ્ય મનસુખલાલ બુધ્ધભણી	- ઉપપ્રમુખ
શ્રી ચંહુલાલ વાલજી બીજલાણી	- ઉપપ્રમુખ
શ્રી રમેશ વાલજી બીજલાણી	- મંત્રી
શ્રી હરેશ નેણસી બારમેડા	- સહમંત્રી
શ્રી સુરેશ પ્રાગજ સોલંકી	- ખજનચી
શ્રી પ્રવીણ લક્ષ્મીદાસ સોલંકી	- સહ ખજનચી
તથા ઉ કારોબારી સભ્યો	

શ્રી મારુ કંસારા સોની યુવક મંડળ - ભુજ આયોજુત કેરમ તથા ચેસ ટુનામેન્ટ

તાજેતરમાં શ્રી મારુ કંસારા સોની યુવક મંડળ - ભુજ દ્વારા આયોજુત “સ્વ. મહેશભાઈ ગુજરાતી સ્મૃતિ ક્રમ - ૨૦૦૭” અંતર્ગત કેરમ અને ચેસ ટુનામેન્ટ યોજાઈ ગઈ. કેરમ સ્પર્ધામાં ઉર યુવાનોએ ભાગ લીધેલો, જ્યારે ચેસ સ્પર્ધા માટે ૧૬ યુવાનો સ્પર્ધામાં ઉત્ત્યો હતા.

કેરમ સિંગલ્સનો સ્ટાર્ટ સ્પોન્સર ગુજરાતી મહેશભાઈ અને ઉબલ્સમાં જ્ઞાતિ પ્રમુખ સોલંકી અમૃતલાલભાઈ અને ચેસ ટુનામેન્ટને પોમલ સુનીલભાઈએ સ્ટાર્ટ આપ્યા હતા.

કેરમ સિંગલ્સના ચેમ્પિયન - યોગેશ આઈ. સોલંકી તથા રનર અપ સમીર એ. છગાળા વિજયી થયા હતા.

કેરમ ઉબલ્સની ચેમ્પિયન જોડી - સમીર એ. છગાળા તથા પરેશ એચ. બગ્ગા રહી જ્યારે રનર્સ અપ જોડી મિતેષ સી. પોમલ અને રાજી કે. પોમલ રહી હતી.

ચેસ સ્પર્ધામાં વ્રજલાલ એચ. સોલંકી ચેમ્પિયન થયા હતા જ્યારે રનરઅપ રોહિત બી. પોમલ થાય હતા.

સમગ્ર આયોજન માટે યુવક મંડળના પ્રમુખ અનિલ છગાળા, સંજ્ય બુધ્ધભાઈ, ગીરીશ સોલંકી, હર્ષદ સોલંકી, અશોક બુધ્ધભાઈ, રોહિત પોમલ અને રાહુલ સોલંકીએ જહેમત ઉદાવી હતી.

સાબરકાંઠા જ્ઞાતિ મંડળ જનરલ સભા અહેવાલ

તા. ૧-૭-૨૦૦૭ના રવિવારના રોજ શ્રી સાબરકાંઠા જીલ્લા કષ્ટ મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિની જનરલ સભા સહકુંડલ સાથે હોટલ અંજલી મુકામે મળેલ. તેમાં મંગી શ્રી દિનેશકુમાર જેઠાલાલ તરફથી તા. ૧-૪-૨૦૦૬થી તા. ૩૧-૩-૨૦૦૭ના વાર્ષિક છિસાબો રજૂ કરવામાં આવ્યા તથા શ્રી કીર્તિભાઈ કેશવજીભાઈ સોની (વડાલીવાળા) હાલ ભુજ તરફથી

વિદ્યાર્થીઓને ઈનામ વિતરણ કરવામાં આવ્યા. તેમજ હાજર રહેલા દરેક જ્ઞાતિજીન વચ્ચે ડ્રો નું સુંદર આયોજન કરવામાં આવ્યું. મહામંડળમાં મહાપંતી તરીકે નિમણુંક પામેલા શ્રી સોની પ્રેમજીભાઈ કેશવજીભાઈ (વડાલીવાળા) તેમજ મહામંડળની કારોબારીમાં જેનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે તેવા શ્રી સોની જેઠાલાલ જીવરામભાઈ (તલોદવાળા)નું આ જનરલ સભામાં શાલ ઓફાઇને બહુમાન કરવામાં આવ્યું.

શ્રી અભિલ ભારતીય મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહામંડળ આયોજુત નિબંધ સ્પર્ધા

“શ્રી અભિલ ભારતીય મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહામંડળ” શૈક્ષણિક સમિતિના શ્રીમતી જે.વી. પરમારની યાદી અનુસાર અભિલ ભારતીય કક્ષાએ એક “નિબંધ સ્પર્ધા” નું આયોજન કરાયું છે. જેનો વિષય “જ્ઞાતિને સંગરીત રાખવા માટેના મારા વિચારો” રહેશે. કોઈ વિભાગ કે શબ્દમર્યાદા નથી. ૧થી ૧૦ નંબર મેળવનારને આકર્ષક તેમજ ભાગ લેનાર દરેકને આશ્વાસન ઈનામો આપવામાં આવશે.

અગાઉ જ્ઞાતિસેતુ દ્વારા યોજાયેલ ચિત્ર સ્પર્ધાની જેમ આ સ્પર્ધામાં પડ્યા વધારે ને વધારે સ્પર્ધાની જોડાય તેવી અપેક્ષા છે.

તો... ઉપાડો કલમ... અને થઈ જાવ તૈયાર... આપના વિચારોને કાગળ પર ઉતારવા દો. નિબંધ તૈયાર કરીને નીચે દર્શાવેલ સરનામે તા. ૨૦-૮-૨૦૦૭ સુધીમાં મળી જાય તે રીતે મોકલાવી આપવા વિનંતી છે.

૧. શ્રી કિશોરભાઈ સોની

સી/૧૧/૪૩, સરકારી કવાર્ટર, વ્યાયામ શાળા પાસે, જૂની રાવલવાડી, ભુજ, કર્ણ. મો. ૮૩૭૪૩ ૫૮૨૩૨

૨. શ્રી ચેતનભાઈ બારમેડા

“ઈશ્વરકૃપા”, બંગલા નં.-૮, યોગીરાજ પાર્ક, એસ.ટી. વર્કશોપ સામે, ભુજ, કર્ણ. મો. ૮૮૭૮૨ ૮૬૦૬૪

**શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ “સ્વ-ઉત્કર્ષ”
મહિલા મંડળ - અંજાર દ્વારા
પાંચ દિવસીય ચિત્રકળા વર્ક્ષોપનું આયોજન**

અંજારના શ્રી કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ “સ્વ-ઉત્કર્ષ” મહિલા મંડળ દ્વારા આયોજિત પાંચ દિવસીય ચિત્રકળા વર્ક્ષોપ તા. ૨૫-૬-૦૭થી ૨૮-૬-૦૭ સુધી જ્ઞાતિના શ્રી કાલીકા માતાજી મંદિર મધ્યે સાંજે ૪ થી હ ના સમયે યોજવામાં આવેલ. જેના પ્રશિક્ષક ફેશન ડિઝાઇનર શ્રીમતી દેવીનાનેન જીતેનભાઈ બુધ્યભણી રહેલ. આ વર્ક્ષોપ અંતર્ગત વર્ક્ષોપ સંબંધિત સામગ્રી જેવી કે ડ્રોઝિંગ શીટ, પેન્સિલ, રખ્ખર વગેરે મહિલા મંડળ દ્વારા આપવામાં આવેલ. આ વર્ક્ષોપ અંતર્ગત પેન્સિલના વિવિધ ગ્રેડ્થી લઈને ચિત્રકળાને કેન્દ્રમાં રાખી બનાવવામાં આવતા શ્રીટીંગ્સ કાર્ડ બનાવવા સુધીનું પ્રશિક્ષણ આપવામાં આવેલ. અતે ઉલ્લેખનીય છે કે, આ વર્ક્ષોપ જ્ઞાતિના ધોરણ-૧ થી ૧૦ સુધીના બાળકોને ધ્યાનમાં લઈ યોજવામાં આવેલ પરંતુ આ વર્ક્ષોપ અંતર્ગત અવિકાંશ બાળકો ધોરણ-૧ થી ૫ સુધીના જ હતા. તેમના પ્રશિક્ષક શ્રીમતી દેવીનાનેના મંતવ્ય મુજબ જો તે બાળકોને નિયમિત પ્રશિક્ષણ આપવામાં આવે તો ચિત્રકળા ક્ષેત્રમાં તેઓ જ્ઞાતિનું નામ ઉજાગર કરે તેવી દક્ષતા બાળકોએ મ્રકટ કરી હતી. કારણ કે આ વર્ક્ષોપ માટે નિયત કરેલ પ્રવૃત્તિઓ ધોરણ ૫-૧૦ને

કેન્દ્રમાં રાખીને કરવામાં આવેલ પરંતુ ભાગ લીધેલ બાળકોએ ઉમર કરતા સારો દેખાવ કરેલ. તેઓની દક્ષતાનું ઉત્તમ ઉદાહરણ “જ્ઞાતિ સેતુ” આયોજિત અભિલ ભારતીય ચિત્ર સ્પર્ધા - ૨૦૦૭ના વિભાગ “એ”માં પ્રથમ આવેલ કુ. હીનલ પ્રકાશભાઈ પોમલે પુરું પાઠેલ.

અતે એ ઉલ્લેખનીય બાબત છે કે આ વર્ક્ષોપનું આયોજન વેકેશન પૂરું થયા બાદ તથા શૈક્ષણિક ક્ષેત્રના પ્રારંભે જ કરવામાં આવ્યું. જેથી આ વર્ક્ષોપમાં, પ્રમાણમાં ઓછા બાળકો લાભ લઈ શકેલ. માટે ભવિષ્યમાં આવા આયોજન સાનુક્ષેળ સમયે કરવા આ બાળકોના વાલીઓએ ટકોર કરેલ. તેમ છતાં ભાગ લેનાર ઉત્સાહી બાળકોએ આવા કાર્યક્રમો પુનઃ યોજવા ફરમાઈશ કરેલ. આ આયોજનને સફળ બનાવવામાં મહિલા મંડળના હોદેદારો ઉપરાંત જેમની અહીં વિશેષ નોંધ લેવી પડે તેવા શ્રીમતી રાખીનેન પ્રકાશભાઈ પોમલ તથા ડિરાણને કમલેશભાઈ પોમલનો સહકાર સાંપર્ક્યો હતો. તો શ્રીમતી દેવીનાનેના સહકાર થકી જ આ આયોજન શક્ય બન્યું. જેમનું મહિલા મંડળે તા. ૮-૮-૨૦૦૭ના રોજ આયોજિત સરસ્વતી સન્માન સમારોહ અંતર્ગત તેઓનું મહિલા મંડળ પ્રમુખ શ્રીમતી શાંતાનેન અમૃતલાલ બારમેડાનાં હસ્તે આભાર ભેટ સહ સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું.

અંજના શેન. પોમલ - સંસ્કરણી

વ્યક્તિ વિશેષ

• હીરાલાલ નાનાલાલ સોની •

સ્વ. શિવલાલ પ્રાગજી પોમલ

ઈતિહાસ સાક્ષી છે, બહુરતા વસુંધરાએ સમયે સમયે મહામાનવો સજ્યા છે. જેમણે ઈતિહાસ રચ્યા છે. તો જન સામાન્યમાં પણ વિવિધ સમયે બહુમુખી પ્રતિભાઓ પેદા થઈ છે. આપણી જ્ઞાતિનાં એક બહુમુખી પ્રતિભા ધરાવતી વ્યક્તિનો પરિચય આપવા પ્રયત્ન આજ કરું છું.

આપણી જ્ઞાતિના શિવલાલ પ્રાગજી પોમલ, જેમનો જન્મ અંજાર તાલુકાનાં નાનકડા ગામ દેવરીયાનાં સોની પ્રાગજી સુંદરજ્ઞે વેર માતા માંદીબેનની કૂખ થયેલ.

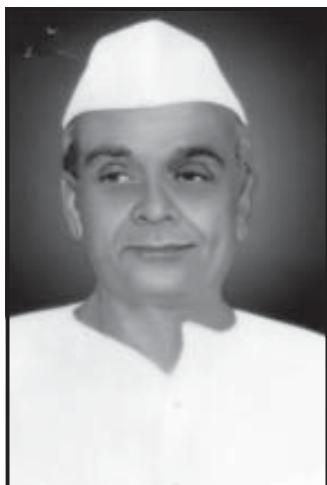
ઇ બહેનો અને એક ભાઈના કુટુંબમાં તેમનું સ્થાન ચોથું હતું.

તેમના પિતાશ્રી પ્રાગજી પણ તેમનાં પાંચ કાકાઓમાં મોટા અને આમ વિશાળ સંયુક્ત કુટુંબમાં તેમનો ઉછેર થયેલ. તેમનાં સમગ્ર કુટુંબનો વ્યવસાય સોનાના દાગીના બનાવવાનો તો. તેમનો અભ્યાસ અંગ્રેજી ગ્રાં ધોરણનો પરંતુ વાંચનાં શોખ ખૂબ જ. જેનો વધુ વિકાસ થયો માંડવી તાલુકાના બીડા ગામે.

દેવરીયા મિસ્ટ્રી લોકોનું ગામ. કચ્છનાં કરવરા વર્ષોને કારણે કચ્છના મિસ્ટ્રી લોકો ગામનું છોડી વ્યવસાય અર્થે બિહાર અને ઓરીસા બાજુ જઈ કોલિયારી અને બાંધકામનાં વ્યવસાયમાં લાગી ગયા.

દેવરીયા ગામની પણ એ જ સ્થિતિ થતાં સોની કામમાં ગુજરાન ચલાવવું મુશ્કેલ લાગતાં શિવલાલભાઈ પણ સને ૧૯૭૭માં પોતાના કુટુંબ સહિત માંડવી તાલુકાના બિદા ગામે સ્થળાંતર કરી ગયા.

તેમના પ્રથમ સંતાન ‘ઈન્દ્ર’ (ચાર માસ)ને લઈને બિદા વસવાટ કર્યો. વિધિની ચાલને કોઈ કળી શકતું નથી તે શું અને શા માટે કરે છે. શિવલાલભાઈનાં કિસ્સામાં પણ ‘બિદા’ જાણે, તેમનાં જ્ઞાન વિકાસની રાહ જોતું હોય તેમ, બિદા આવતાં જ તેમનો સંપર્ક મહર્ષિ અરવિંદ ધોખના શિષ્ય અને મહિત્તમા ગાંધીજીની અહિંસા ભાવનાથી પ્રેરાયેલ શ્રી વેલજ ઠાકરશી શાહ, જે વેલજ બાપાના નામે પ્રખ્યાત હતા તેમની સાથે થયો. શ્રી વેલજ બાપાએ બિદામાં ‘સાધનાશ્રમ’ની સ્થાપના કરી હતી. આ આશ્રમમાં તેમણે, જગવિષ્યાત લેખકોનાં પુસ્તકોનું એક પુસ્તકાલય બનાવેલ,

જે આજની તારીખે પણ એક અજોડ કહી શકાય તેવો પુસ્તક સંગ્રહ ગણાય છે.

શિવલાલભાઈનો વાંચન શોખ બિદામાં જાણે વાંચન ભૂખમાં પરિણાય પામ્યો હોય તેમ તેમણે ‘સાધના આશ્રમ’નાં પુસ્તકાલયનો ભરપેટ લાભ લીધો. દિવસે સોની કામ અને રાત્રે બાબે ગ્રાં ગ્રાં વાગ્યા સુધી દળદાર પુસ્તકોનું વાંચન, એ તેમનો નિત્યનો કાર્યક્રમ. વેદો, ઉપનિષદો, નાટક, કાવ્યોથી માંડી મેડિકલ સાયન્સ અને આઈન્સ્ટાઇન ‘થિયરી ઓફ રીલેટીવીટી’ને લગતા ગ્રંથોનાં તલસ્પર્શી અભ્યાસે

તેમનાં જ્ઞાનનો બહુમુખી વિકાસ થયો. વાંચન સાથે પૂ. વેલજ બાપાની વિદ્વતા અને માર્ગદર્શને તેમની સુષુપ્ત પ્રતિભા સોણે કળાએ જિલ્લી ઉઠી.

તે સમયે બિદામાં જ નહીં પરંતુ આજુભાજુનાં પંથકમાં મહર્ષિ ચરકનું બિરૂદ્ધ પામેલ શ્રી ચુનીલાલભાઈ વૈઘનું સાનિધ્ય તેમને સાંપર્કચું. તેમનાં સંપર્કમાં આવી શિવલાલભાઈએ આયુર્વેદ ઔષધોનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું. અને તે એટલે સુધી કે શ્રી ચુનીલાલભાઈ સામાજિક કામે બે-ચાર દિવસ બલારગામ જાય તો તેમનું ઔષધાલય શિવલાલભાઈ સંભાળતા.

પંદર વર્ષના બિદાના વસવાટ પછી નિયતિએ તેમનું સ્થળાંતર કરાવ્યું. મોટી પુત્રી ઈન્દ્રનુંના લગ્ન ભુજમાં કરી, શિવલાલભાઈ મહારાષ્ટ્રમાં કૃષ્ણા નદીનાં કાંઠે વસેલ શહેર સાંગલી મુકામે સહકુટુંબ સ્થળાંતર કરી ગયા અને આજીવન તાં જ રહ્યા. (આજે તેમના બે પુત્રો હીરાલાલ અને જયંતીલાલ સપરિવાર સાંગલી રહે છે અને તેમના જ્યેષ્ઠ પુત્ર અંબાલાલ, જે પ્રજ્ઞાયક્ષુ છે તે રાજકોટ રહે છે.)

મહારાષ્ટ્રમાં તેમણે બે વર્ષમાં મરાಠી ભાષા શીખી ઉચ્ચ કક્ષાનાં મરાಠી લેખકોનાં પુસ્તકોનું વાંચન કરી મરાಠી સાહિત્યનો અભ્યાસ, આજીવિકાર્થી સોની કામ કરતાં કર્યો.

આ લેખનો લેખક, હું તેમનો સગો ભાણેજ છું અને મેં તેમની વિવિધ કોત્રની પારંગતતાનો બહુ નજીકથી અનુભવ કરેલ છે.

સાહિત્ય હોય કે સંગીત, વિજ્ઞાન હોય કે વૈદુ, સોનાની

કારીગરી હોય કે જવેરાતનું પરીક્ષણ, તમામ બાબતે સમેયે સમેયે બનતા બનાવોમાં તેમની નિષ્ણાતાના અનેક અનુભવો થયા છે.

મારા મોટા ભાઈને સાંગલીની ‘વિલીંડન કોલેજ’ના અભ્યાસ દરમ્યાન Human Anatomy અને Atomic Power જેવા વિષયો માટે ટ્યુશન રાખવાની જરૂરત ન પડી કારણકે આ વિષયો શિવલાલભાઈએ જાતે જ શિખવેલ.

શિવલાલભાઈ તેમના મોટા પુત્ર અંબાલાલ, કે જે તે વખતે મુંબઈમાં અભ્યાસ કરતા અને સાથે સંગીત શીખતા. અંબાલાલ વેકેશનમાં આવે ત્યારે શિવલાલભાઈ તેમને સંગીત બાબતે વિવિધ પ્રક્રિયાઓ પૂછી તેમજ જુદા જુદા રાગના પલટા ગવડાવી, અંબાલાલની થતી ભૂલો પકડી પાડતા અને તેમને સંગીતના વિષયે માર્ગદર્શન આપતા અમે રૂબરૂ જોયેલ છે.

તેઓ સાંગલી હતા તે વખતે ચાલતા હિંદી ચલચિત્ર ‘મોઘલે આઝમ’ની ડીરોઇન ‘અનારકલી’નું પાત્ર ભજવતી મધુભાલાએ પહેરેલ દાગીનાની માંગ થવા લાગતા શિવલાલભાઈએ સૌપ્રથમ ‘અનારકલી’ નામે સોનાનો સેટ બનાવી સાંગલીના પ્રય્યાત વેપારી ગાડગીલની દુકાને રજૂ કર્યો ત્યારે તેમની સોની કારીગરીથી સાંગલીના સુવર્ણ કસબીઓ દંગ થઈ ગયા હતા.

તે જ સમયના સાંગલીના મહારાણીનાં જવેરાતનાં

લીલામ વખતે તેમને જયપુરના વેપારી સાથે લઈ ગયેલ ત્યારે એક વીઠીના હીરાના પરીક્ષણમાં તો સાંગલી અને બહારથી આવેલ જવેરીઓ પણ મોઢામાં આંગળા નાખી ગયેલ.

આમ, આ બધી બાબતો ઉપરાંત પાકશાખમાં પ્રાવિજ્યતા, પોતે ખાવાના શોખીન હોવાને કારણે, જેમણે એમની બનાવેલ વાનગી આરોગી છે તેવા લોકો આજે પણ યાદ કરે છે કે શિવલાલભાઈના હાથે બનાવેલી વાગની તો અનેરી હતી.

અંતના આરંભે શિવલાલભાઈ વિષે કહું તો, અંગ્રેજ ત્રણ ધોરણનાં અભ્યાસ છતાં પદ્ધતિમનાં વિદ્વાનોને સમજવા, ‘દેશ અને કાળ’ જેવા ગ્રંથોના રચયિતા સ્વામી માધવાતીર્થને સમજવા, પ્રોકેસર આઈન્સ્ટાઇનના ‘ફોર્થ ડાયમેન્શન’ જેવા વિષયને સમજીને પચાવવા સાથે સાથે ઉપર દર્શાવેલા તમામ વિષયોમાં નિપુણતા, બહોળા પરિવાર માટે આજીવિકા રણવા સાથે મેળવેલ, બહુમુખી વ્યક્તિત્વ ધરાવનાર અનન્ય વ્યક્તિ તા. ૩૦-૧૦-૧૮૮૦નાં દિવસે આ દુનિયા છોડી ગયા.

એક જ કુટુંબમાં ગોમતીભાઈ જેવા પરમ જ્ઞાની અને બહુમુખી પ્રતિભાવાળા ભાઈ શિવલાલભાઈનું પેદા થવું એ પણ એક અસામાન્ય ઘટના ગણી શકાય.

નેત્ર દાન - મની દાન

આપણી અવિચિન્ન પરંપરા

‘શ્રી હેડાઉ નુખ પરિવારોનાં દેવસ્થાનો તથા નૈવેદ્ય પૂજાવિધિ’

● કુ. એકતા કહા - અંજાર ●

‘આપણી અવિચિન્ન પરંપરા : નૈવેદ્ય’ અંતર્ગત આપણી જ્ઞાતિના જુદા જુદા નુખ પરિવારો દ્વારા જળવાતી આ નૈવેદ્ય પરંપરાને આલેખવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે. આ પરંપરાની સાથે સાથે જે તે પરિવારોનાં પગરવ કેવી રીતે મંડાણા? તે અંગેની માહિતી પણ પૂરકપણે પ્રામણ થવા લાગી, જે પણ આ સાથે આલેખવા પ્રયત્ન કર્યો. આ પરંપરા વિશે વિચારતાં એક એ વિચાર પણ ઉદ્ભબ્યો કે આપણી આ પરંપરા જળવવા પાછળ આપણાં પૂર્વજીની ધર્મિકતા કે ભક્તિભાવની સાથે સાથે કદાચ મનોવૈજ્ઞાનિક કારણ પણ રહ્યું હશે કે આ પરંપરાની જળવણીનાં માધ્યમે પારસ્પરિક કૌટુંબિક સંબંધોની જળવણી અને તેની મહત્તમ પણ જળવાઈ રહેશે. આપણી જ્ઞાતિના ‘હેડાઉ’ નુખનાં પરિવારો ઉપરોક્ત વિચારને સાર્થક કરે છે.

સાંપ્રત સમયમાં યુવાપેઢીને તેમનાં પોતાના પરદાદાનું નામ પણ યાદ હોતું નથી. ઘણાઓ પાસે પોતાના પરિવારની સાત પેઢીની માહિતી પણ પ્રાપ્ત હોતી નથી ત્યારે આપણી જ્ઞાતિના ‘હેડાઉ’ નુખનાં પરિવારો કે જેઓ કચ્છમાં સ્થાઈ થયા છે, તેઓઓ પોતાનાં પૂર્વજી અને આશરે એકવીસ પેઢીઓનાં નામો, માહિતી અને ઈતિહાસની નોંધ રાખેલ છે. આ ઉપરાંત પણ વિશેષ માહિતી પ્રાપ્ત કરવા અને તેનું વ્યવસ્થિત સંકલન કરવાના પ્રયત્નો પ્રગતિમાં છે.

સમગ્ર કચ્છ જિલ્લાનાં જુદા જુદા શહેર - ગામોનાં રહેવાસી એવા ‘હેડાઉ’ પરિવારોનું મૂળ રાજસ્થાનમાં છે. આ બધા જ પરિવારો તેમના કુળદેવી શ્રી વેરાઈ માતાજી અને શ્રી ચામુંડા માતાજીની આરાધના કરે છે. આ બધા જ પરિવારોના અંદાજે ઉપ૦ વર્ષ પૂર્વનાં પૂર્વજશ્રીનું નામ છે - શ્રી દેવજભાઈ ગોપાલજભાઈ, જેઓ રાજસ્થાનમાં વસતા હતા. તેમજ ધ્યાન વ્યવસાય અને મિલકત ધરાવતા હતા. અંજાર (કચ્છ)માં વસતા શ્રી છગનભાઈ નારાણદાસ ગોવિંદજ હેડાઉ પાસેથી પ્રાપ્ત એવું સાહિત્ય પણ આ હકીકતની શાખ પૂરે છે.

શ્રી દેવજભાઈ ગોપાલજભાઈના પ્રપોત્ર શ્રી હેમરાજભાઈ

ભીમજનાં અમુક વંશ-વારસો રાજસ્થાનમાં જ સ્થાઈ હતા, પરંતુ અંદાજે ૨૭૦ વર્ષ અગાઉ તેમના અન્ય વંશ-વારસો કચ્છ જિલ્લામાં ધ્યાન-વ્યવસાય અર્થે આવેલા. કચ્છ આવેલાં એ વંશ-વારસોનાં અમુક પરિવારોએ જિલ્લાનાં જુદા જુદા ભાગોમાં કાયમી વસવાટ કરી, તેને માદરે વતન બનાવી દીધેલ.

હાલે માંડવી (કચ્છ)માં વસતા શ્રી વિનોદભાઈ વલ્લભદાસ હેડાઉ પાસે પ્રાપ્ત માહિતી અને ભાતના ચોપડામાં દર્શાવેલ લેખાનુસાર આજથી ૨૧૫ વર્ષ પૂર્વ સંવત ૧૮૪૮માં તેઓનાં પૂર્વજ શ્રી હંસરાજભાઈ હેમરાજભાઈ હેડાઉ કચ્છમાં ધ્યાર્થે પધારેલા. જેઓ બળદગાડામાં ફરી વ્યવસાય કરતા. તેઓ ફરતાં ફરતાં મુંદ્રા તાલુકાના રામાણિયા ગામે પહોંચેલ. જ્યાં તેમણે ગુર્જર સુતારનાં ‘દુષીયા’ નુખનાં માતાજીના સ્થાનકમાં ઉતારો રાખેલ. યોગાનુયોગ એક રાત્રે ત્યાં ગુર્જર સુતારો એકઠા થયા. તેઓ માતાજીનું પૂજન-અર્થન કરતા હતા. આ સમયે શ્રી હંસરાજભાઈએ મનોમન નક્કી કરેલું કે જો મને સંતાનસુખ પ્રાપ્ત થશે તો મારા વંશજો આ માતાજીનાં દર્શને અચૂક આવશે. તેમની ઈચ્છા ફળી અને સમયાંતરે તેમનો વંશવેલો આગળ વધ્યો. ઘણા સમય પછી રામાણિયા ગામે

આવવું - જવું દૂર પડતું હોવાથી અંજારમાં વસતા હેડાઉ પરિવારો અને ગુર્જર સુતાર પરિવારોએ તે દેવસ્થાન અંજાર તાલુકાનાં વરસામેડી ગામે સ્થાપિત કરેલ જે હાલમાં પણ મોજૂદ છે.

શ્રી હેમરાજભાઈ ભીમજનાં અમુક વંશ-વારસો કચ્છ જિલ્લાનાં ભુજ અને આસપાસનાં વિસ્તારોમાં પણ સ્થાયી થયેલા. તેઓએ ભુજમાં કંસારા બજાર વિસ્તારમાં અને કંસારા નાના ફળીયામાં રહેઠાણ રાખેલ. જેનું નામ ‘હેડાઉ ડેલી’ તરીકે ઓળખાતું હતું. આ ‘હેડાઉ ડેલી’માં ઘણાં વર્ષો પૂર્વ આ પરિવારોના કુળદેવી શ્રી ચામુંડા માતાજી અને શ્રી વેરાઈ માતાજીનું મંદિર - દરી સ્થાપિત કરેલ. જેમાં નિયમિત ભાવપૂર્વક પૂજન - અર્થન થતું. આ મંદિરમાં ભુજ અને કચ્છ જિલ્લાના

શ્રી વેરાઈ માતાજી અને શ્રી ચામુંડા માતાજી
શ્રી વેરાઈ માતાજી મંદિર, કુલપુર, તા. સાંતલપુર

'હેડાઉ' પરિવારો ઉપરાંત આપણી જ્ઞાતિનાં અન્ય નુખભાઈઓ તથા અન્ય જ્ઞાતિઓનાં ભાવિકો પણ દર્શનાર્થે આવતા. તેમજ શ્રી વેરાઈમાં ને ગોળ ચઢાવવાની માનતા રાખતા.

માતાજીનાં આ પુરાતન સ્થાનકમાં નિયમિત 'ધૂપ-દીપ-સેવા-પૂજા' કરવાની પરંપરા સ્વ.

શ્રી વાલજ્જીભાઈ નારાશજી હેડાઉ તથા તેમનાં પરિવાર દ્વારા વર્ષોથી જળવી રાખવામાં આવી છે. આજે પણ શ્રી ભવાનીશંકર વાલજ્જીભાઈ છેલ્લા પણ વર્ષથી આ 'ધૂપ-દીપ-સેવા-પૂજા' નિયમિત રીતે કરે છે. વર્ષોથી દર મહિનાના 'ચંદ્ર દર્શન'ના દિવસે સાંજે આ પૂજામાં નિયમિત રીતે બધા જ 'હેડાઉ' પરિવારો જેવા કે શ્રી ઈંદ્રજ્જીભાઈ રવજ્જીભાઈ પરિવાર, શ્રી નરસિંહભાઈ માવજ્જીભાઈ પરિવાર, શ્રી મોરારજ્જીભાઈ જાદવજ્જીભાઈ પરિવાર, શ્રી મેઘજ્જીભાઈ રત્શીભાઈ પરિવાર, શ્રી પ્રાણલાલભાઈ માવજ્જીભાઈ પરિવાર, શ્રી ચમનલાલભાઈ જેઠાલાલભાઈ પરિવાર વગેરે પરિવારો એકત્રિત થઈ પૂજન-અર્ચન તથા મ્રસાદની વિધિ કરે છે અને તેમાં ભાવપૂર્વક ભાગ લે છે. ઉપરાંત સમયાનુસારે અંજાર, માંડવી જેવા કચ્છ જીલ્લાનાં અન્ય સ્થળોનાં 'હેડાઉ' પરિવારો પણ ઉપસ્થિત થતાં હોય છે. તેમજ નવરાત્રી, દીપાવલી, નવું વર્ષ અને અન્ય ઉત્સવોનાં દિવસોમાં પણ ઉપરોક્ત બધા જ પરિવારો આ સ્થાનકે ભાવપૂર્વક ઉપસ્થિત થતાં હોય છે.

ભુજના સ્વ. શ્રી વાલજ્જીભાઈ નારાશજી હેડાઉની વડીલોપાઈ અને વારસાઈ અધિકારવાળી માતાજીનાં સ્થાનકવાળી (હેડાઉ ડેલીવાળી) જગ્યા તેમજો પોતાના કૌટુંબિક બહેન અને 'હેડાઉ' પરિવારનાં નિયાણી સ્વ. વાલુબેન (દોરીવાલા)ની તરફે ખમાં વર્ષો પહેલાં લખી આપેલ. આમ છતાં હેડાઉ પરિવારના કુળદેવી માતાજીનું એ સ્થાનક તેમાં ચાલુ રહેવા દીધેલ. આ જગ્યાને સન ૨૦૦૧નાં વિનાશક ભૂકુપમાં નુકસાન થયું હતું.

આથી થોડા સમય માટે મૂર્તિઓની પદ્ધરામણી તથા તેમની પૂજા ભુજનાં ગણેશનગર વિસ્તારમાં રહેતા શ્રી

નંદલાલભાઈ મેઘજ્જીભાઈ હેડાઉનાં નિવાસસ્થાન પાસે કરેલ. ત્યારબાદ હેડાઉ નુખનાં બધા જ પરિવારોનાં નાણાંકીય સહયોગથી હેડાઉ ડેલીવાળી માતાજીનાં સ્થાનકવાળી મૂળ જમીન ખરીદી લેવામાં આવેલ અને શ્રી ઈંશ્રભાઈ વાલજ્જીભાઈ હેડાઉ તથા શ્રી નીતિનભાઈ અમૃતલાલભાઈ હેડાઉની અંગત અને સક્રિય દેખરેખ હેઠળ કુળદેવી માતાજીનાં સ્થાનકનું પુનઃ નિર્માણ કરવામાં આવેલ અને ચૈત્ર સુદ-૨, રવિવાર, તા. ૧૦-૪-૨૦૦૫નાં રોજ વિધિપૂર્વક હોમ-હવન કરી કુળદેવી માતાજીની મૂર્તિઓનું પુનઃ પ્રતિક્રિયા અને પુનઃસ્થાપન કરવામાં આવેલ. સમગ્ર કચ્છ જીલ્લાનાં 'હેડાઉ' પરિવારોનાં બધા જ સભ્યો દર વર્ષ મહા સુદ સાતમનાં રોજ કુળદેવી માતાજીનાં આ સ્થાનકમાં એકત્રિત થઈ ભાવપૂર્વક પૂજન-અર્ચન, નૈવેદ્ય વિધિમાં ભાગ લઈ સમૂહ પ્રસાદ લે છે.

કચ્છ જીલ્લાના 'હેડાઉ' પરિવારોનાં ઉપરોક્ત દેવસ્થાન ઉપરાંત 'કૂલપૂર' ગામે પણ શ્રી વેરાઈ માતાજીનું એક પુરાતન મંદિર આવેલ છે. ગુજરાત રાજ્યનાં બનાસકાંઠા જીલ્લામાં આવેલ સાંતલપુરથી આશરે ૩૦ કિ.મી. દૂર 'વારાહી' ગામ આવેલ છે. આ ગામથી અંદરનાં ભાગ અંદાજે ૩ કિ.મી. દૂર 'કૂલપૂર' ગામ આવેલ છે. આ મંદિરના દર્શને પણ ધારા 'હેડાઉ' પરિવારો નિયમિત રીતે જતા હોય છે. આ મંદિરમાં પણ શ્રી વેરાઈ માતાજી અને શ્રી ચામુંડા માતાજીની મૂર્તિઓનું સ્થાપન થયેલ છે. તે મંદિર તથા મૂર્તિઓનાં ફોટોગ્રાફ્સ આ સાથે આપેલ છે. આ મંદિર અંગે વધુ માહિતી મેળવવાના પ્રયત્નો થઈ રહ્યા છે.

સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યની આપણી જ્ઞાતિમાં 'હેડાઉ' પરિવારોની સંખ્યા પ્રમાણમાં ઓછી છે અને કૌટુંબિક સંબંધો પણ પેઢીઓ દૂરનાં હોય છે, છતાં નિયમિત રીતે એકત્રિત થતું, જુદા જુદા પ્રસંગો - ઉત્સવોની સાથે ઉજવણી કરવી અને પ્રેમપૂર્વક સક્રિય સંપર્કમાં રહેવાનાં તેઓનાં પ્રયત્નો નોંધપાત્ર અને ઉદાહરણીય છે.

હેડાઉ કુટુંબના કુળદેવી માતાજીની પૂજા.
કંસારાબાજાર, નાના ફણીયા, ભુજ.

હેડાઉ કુટુંબના કુળદેવી શ્રી વેરાઈ માતાજી અને શ્રી ચામુંડા માતાજીનું દેવસ્થાન. વારાહી, ભુજ.

‘હેડાઉ’ પરિવારોની બધી જ પ્રવૃત્તિઓ ભુજનાં શ્રી વાલજીભાઈ નારાણજીભાઈ હેડાઉ પરિવાર, શ્રી હંદરજીભાઈ રવજીભાઈ હેડાઉ પરિવાર, શ્રી નરસિહ્ભાઈ માવજીભાઈ હેડાઉ પરિવાર વિગેરે તથા અંજરનાં શ્રી નારાણજીભી ગોવિંદજીભાઈ હેડાઉ પરિવાર અને શ્રી કાનજીભાઈ ગોવિંદજીભાઈ હેડાઉ પરિવાર વગેરેનાં સક્રિય માર્ગદર્શન, યોગદાન અને સહિયારા સહયોગથી થાય છે.

‘હેડાઉ’ પરિવારોનાં કૌટુંબિક સારા પ્રસંગો જેવા કે લગ્ન-પ્રસંગ, ઝંડા ઉતારવા (બાલ મુવારા), શ્રીમંત પ્રસંગ વગેરે પ્રસંગોએ ‘શ્રી ગણેશજીનું પૂજન’, માઈ પૂજન તથા નૈવેદ્ય થતાં દોય છે. ઉપરાત નીચે દશાવિલ નૈવેદ્ય નિયમિત રીતે કરવામાં આવે છે.

● કારતક સુદ પાંચમ (લાભપાંચમ) :

આ નૈવેદ્ય હેડાઉ પરિવારોનાં ધેર પાણિયારા પાસે અથવા પવિત્ર જગ્યાએ તલનો ચુરમો, ઢોસાનો ચુરમો, ચોળા ધરાવીને તથા શ્રીફળ વધેરીને આ દિવસે બપોરનાં સમયે કરવામાં આવે છે. આ નૈવેદ્યનાં સમયે ગાયનાં ગોબરની નાની કુંડી બનાવી તેમાં કાચું દૂધ પણ ચઢાવવામાં આવે છે.

● મહા સુદ સાતમ :

શ્રી કુળદેવી માતાજીનાં સ્થાનકમાં બપોરના સમયે અંદાજે ૧૨.૦૦ વાગે શ્રી માતાજી સન્મુખ આ દિવસે એ નૈવેદ્ય ધરવામાં આવે છે. આ મોટા નૈવેદ્ય છે, જેમાં ઘઉંના લોટમાંથી આઈ નાના અને એક મોટો એમ નવ દીવડા બનાવી, પાંચ-પાંચ પૂરીઓ ઉપર એક એક દીવડો એમ આઈ દીવડા અને વચ્ચે મોટો દીવડો પધરાવી પ્રગટાવવામાં આવે છે. આ નૈવેદ્ય પૂજા સમયે શ્રી માતાજી સન્મુખ લાપસીનાં નૈવેદ્ય ધરવામાં આવે છે.

● ફાગણ સુદ પૂનમ (ઠોળી) :

શ્રી કુળદેવી માતાજીનાં સ્થાનકમાં આ દિવસે શ્રી માતાજી સન્મુખ લાપસીનાં નૈવેદ્ય બપોરનાં સમયે ધરવામાં આવે છે. રાત્રે પૂજન કરવામાં આવે છે.

● ચૈત્ર સુદ આઠમ :

શ્રી કુળદેવી માતાજીનાં સ્થાનકમાં આ દિવસે શ્રી માતાજી સન્મુખ લાપસીનાં નૈવેદ્ય બપોરનાં સમયે ધરવામાં આવે છે તથા પૂજન કરવામાં આવે છે.

● અધારી બીજ :

અધાર મહિનાના ‘ચંદ્ર દર્શન’ની સાંજે શ્રી માતાજીનાં સ્થાનકમાં શ્રી કુળદેવી માતાજી સન્મુખ લાપસી નૈવેદ્ય ધરી, પૂજન કરવામાં આવે છે.

● શ્રાવણ સુદ પાંચમ (નાગ પાંચમ) :

ધરવામાં પાણિયારા પાસે અથવા પવિત્ર જગ્યાએ શુદ્ધિકરણ કરી આ દિવસે, બપોરનાં સમયે આ નૈવેદ્ય વિધિ કરવામાં આવે છે. જેમાં તલનો ચુરમો, ઢોસાનો ચુરમો, મગ ધરાવીને તથા શ્રીફળ વધેરીને નૈવેદ્ય ધરવામાં આવે છે.

● આસો સુદ આઠમ (નવરાત્રી) :

શ્રી કુળદેવી માતાજીનાં સ્થાનકમાં શ્રી માતાજીનાં સન્મુખ આ દિવસે બપોરના સમયે પૂજન-અર્થન સાથે લાપસીનાં નૈવેદ્ય ધરવામાં આવે છે.

● આસો વદ યૌદસ (કાળી યૌદસ) :

કાળી યૌદસની રાત્રે પીળી ખીચડી, ભજ્યા, તલનો લાડવો વગેરેનો ભોગ ધરાવી, ‘મામા’ને નૈવેદ્ય ધરવામાં આવે છે.

● આસો વદ અમાસ (દિવાળી) :

દિવાળીની રાત્રે, શ્રી કુળદેવી માતાજીનાં સ્થાનકમાં શ્રી માતાજીનાં પૂજન-અર્થન સાથે લાપસીનાં નૈવેદ્ય ધરવામાં આવે છે.

માહિતી અને તસવીરો :

શ્રી કંથરલાલ વાલજીભાઈ હેડાઉ (યુજ),
શ્રી કાંતિલાલ વાલજીભાઈ હેડાઉ (રાજકોટ)

હેડાઉ કુળની આવતી કાલ....

કુ. ગંડીની

(જન્મ તા. : ૨૪-૧૦-૨૦૦૬)

પિતા : હિતેનકુમાર છગાનલાલ સોની

માતા : વૈદેહી હિતેનકુમાર સોની

સોનાના ધરેણાં પર હોલમાર્ક જરી છે?

• હીરાલાલ મોહનલાલ સોની - નખગ્રાણા •

ભારત ગામડાઓનો દેશ છે. અનેક ગામડાઓ મુખ્ય સેન્ટરથી દૂરદૂરના વિસ્તારમાં પથરાયેલા છે. પ્રવર્તમાન સંયોગોમાં હોલમાર્ક લાઈસન્સ ફરજીયાત કરવા યોગ્ય નથી અને શક્ય પણ નથી. વળી હોલમાર્ક લાઈસન્સ લેવાથી કામ પતી જતું નથી. લાઈસન્સ લીધા પછી પ્રત્યેક દાગીના ઉપર હોલમાર્ક લગાવવો ખૂબ મૌંધો પડે છે. હોલમાર્ક લગાવવાનો ચાર્જ ભલે ઓછો હોય પણ ૧ વિટી કે નાકની સરી ઉપર હોલમાર્ક લગાવવા માટે તૈયાર કરીને રાજકોટ ખાતે આવેલ હોલમાર્ક સેન્ટરમાં મૂકવું પડે, જે તૈયાર થયેલ એકેએક દાગીનો દૂર દૂરના ગામડામાંથી હોલમાર્ક સેન્ટરમાં મોકલવાની પ્રક્રિયા ખર્ચળ અને સમયનો વ્યય કરનારી છે.

કચ્છમાં હોલમાર્ક સેન્ટર આવેલું નથી. ગુજરાતમાં અત્યારે અમદાવાદ અને રાજકોટમાં હોલમાર્ક સેન્ટર આવેલા છે. હોલમાર્ક સેન્ટરની મશીનરી ફોરેનથી મંગાવવી પડે છે, જે કોઈપણ પ્રાઈવેટ પાર્ટી શરૂ કરી શકે છે. પરંતુ એ માટે નેવું લાખથી વધુ રૂકમ મશીનરીમાં રોકવી પડે અને તે ઉપરાંત તેનું બિલ્ડીંગ, લેબોરેટરી, ટેકનીશીયનો, સુરક્ષાગાર્ડ, અન્ય સ્ટાફ વગેરેને ગણતરીમાં લેતાં એક કરોડથી વધુ મૂડી રોકાણ થાય. મૂડી રોકાણનું વ્યાજ કે બેંકના હમા ભરવા વગેરેની સમસ્યા તો ખરી જ. સ્ટાફ નિભાવણી ખર્ચ, પગારવધારો, લાઈટ, કેમીકલની અધિત, કર્મચારીઓનું ચેકીંગ, સ્ટોક રજસ્ટર નિભાવવા, મશીનરી બગડે ત્યારની સમસ્યા વગેરે અનેક સમસ્યાઓનો વિચાર કરીને કચ્છમાં કોઈપણ જગ્યાએ હોલમાર્ક માટેનું સેન્ટર બનાવવા એક કરોડથી વધુ મૂડીરોકાણ કરવું પડશે. અને એક સેન્ટર ઊભું થાય પછી બીજું સેન્ટર ઊભું થાય અથવા અન્ય રીતે હોલમાર્ક સેન્ટરો વચ્ચે ક્યારેક ટેકનીકલ ક્ષતિના કારણે અનેક દૂખણો પેદા થવાની શક્યતાઓ રહેલી છે.

સોના ચાંદીના દાગીનાનો વેપાર એ વિશ્વાસ અને ઓળખાણ ઉપર આધાર રાખે છે. કોઈપણ ગ્રાહક સામાન્ય રીતે ઓળખીતા સોની - જવેલર્સ કે વેપારી પાસેથી દાગીના ખરીદાન હોય છે. જેથી ઠગાવાનો વખત ના આવે અને હુકનદાર હંમેશા ઈમાનદારીથી વેપાર કરતા હોય છે. જેથી ઈમાનદારી અને સારી પ્રતિષ્ઠા ધરાવતા વેપારી વધુ ગ્રાહકો મેળવી શકે છે. સામાન્ય રીતે સ્થાયી થયેલા અને એક જ જગ્યાએ વરસોથી સ્થિર થયેલા સોનાચાંદીના વેપારીઓ વંશવારસાગત રીતે ગ્રાહકોમાં વિશ્વાસપાત્રતાની છાપ ઊભી કરીને વ્યવસાય કરતા રહેછે. મોટા શહેરોમાં આવેલા મોટા વેપારીઓને ત્યાં દરરોજ નવા ગ્રાહકો મળતા રહેતા હોય છે. એટલે દરેક ગ્રાહક ઉપર પૂરતું ધ્યાન આપી શકતા નથી હોતા અથવા પૂરતું ધ્યાન આપતા નથી. જ્યારે ગામડાના વેપારી અને ગ્રાહકો વચ્ચે ઓળખાણ અને નજીકના

સંબંધો, આંખની શરમ અને ડફકાની બીક જેવી બાબતોના કારણે વધુ કાળજી અને ગ્રાહકોને વધુ સારો પ્રતિસાદ આપતા હોય છે. નાના ક્ષેત્રમાં વેપારી ગ્રાહકોને છેતરતા નથી હોતા અને છેતરવાના કિસ્સા બને તો તેવા વેપારીઓના ધંધા ઉપર માઠી અસર પહોંચતી હોય છે. અને તેવા વેપારીઓના ધંધો વધુ ચાલતો નથી અને ધંધામાં ઓટ આવે છે.

હોલમાર્ક પદ્ધતિ જે ફરજીયાત કરવામાં આવશે તો ગામડાના વેપારીઓ અને છૂટક કારીગરો ઉપર વિપરીત અસર પડશે. ગામડાના સોના ચાંદીના વેપાર અને કલા કારીગરીનો નાશ કરશે. શહેરોના વેપારીઓ કે હોલસેલરો અને ફોરેનની એજન્સીઓને દેખીતો ફાયદો થશે કારણકે ગામડાના વેપારીઓને નાશુટકે હોલસેલરો પાસેથી હોલમાર્ક લગાવેલ માલ ખરીદવો પડશે. જેથી આવા વેપારીઓ પાસે કામ કરતા કારીગરો બેકાર બનશે. કેટલાક વેપારીઓ તેમની આજુબાજુના કે નજીકના ગામડાના કારીગરોને દાગીના બનાવવા આપે છે. તે કામ તેમને નાશુટકે બંધ કરવું પડશે. જેની ગંભીર અસર ઊભી થવા પામશે. પરિણામે ગામડાના કારીગરોની કલા કારીગરીનો ધીમે ધીમે નાશ થશે.

હોલમાર્ક પદ્ધતિથી બજારમાં આવનાર તમામ ઘરેણા પ્રત્યેક દસ ગ્રામે રૂ. ૪૦૦થી ૬૦૦ મૌંધા પડશે. હોલમાર્ક લગાવ્યા વિનાના ઘરેણાં એ જ દાગીના સામાન્ય રીતે બજારમાં જે ૨૨ કેરેટના અત્યારે ૮૩૫૦ ભાવ છે તે જ તેટલા જ ટચના ઘરેણા (દાગીના) રૂ. ૮૭૫૦ થી ૮૮૫૦ના ભાવે ગ્રાહકને પડશે. રીસેલ સામે રૂ. ૪૦૦થી રૂ. ૬૦૦ જેટલા મૌંધા પડશે. કારણકે દરેક દાગીના તૈયાર કર્યા પછી હોલસેલ સેન્ટરમાં મોકલવા પડશે. ત્યાં મોકલવાનો ખર્ચ, હોલમાર્ક લગાવવાનો ખર્ચ, સમયનો વ્યય અને મજૂરી હાલ જે છે તેનાથી ઉબલ થઈ જશે. પરિણામે તે દાગીના ગ્રાહક પાછા આપશે ત્યારે રીસેલવેલ્યુ એટલે કે જૂના દાગીના પાછા વેચવામાં આવતા નવા દાગીનામાં તેટલું વધુ નુકસાન ગ્રાહકને ભોગવવું પડશે.

તા. ૧-૧-૨૦૦૮થી સોનાના દાગીના ઉપર ફરજીયાત હોલમાર્ક પદ્ધતિ શરૂ કરવા વેપારીઓએ ફરજીયાત લાઈસન્સ લેવાના રહે છે. જે લાઈસન્સ ફી રૂ. ૨૪,૦૦૦થી ૨૫,૦૦૦ થવા જાય છે. આખા ગુજરાતમાં મધ્યમ કક્ષાના સોનાના દાગીના વેચતા વેપારીઓની સંખ્યા એક સર્વેક્ષણ પ્રમાણે ૧૦ હજારની છે. જેમાંથી અત્યાર સુધી ૭૧૦ જેટલા વેપારીઓએ લાઈસન્સ લીધા હોવાનું જણાવાયું છે. જે બ્યુરો ઓફ ઇન્ડિયન સ્ટાન્ડર્ડ અમદાવાદના એક અધિકારીએ જણાવ્યું છે.

૧૮૯૨માં સ્વ. મોરારજ દેસાઈ નાણાંમંત્રી હતા ત્યારે સુવર્ણ અંકુશ ધારો અમલમાં લેવામાં આવેલ. જે આપણા દેશ

માટે કસમયનો, ખર્ચણ અને બિનઉપયોગી પુરવાર થયેલ અને અંતે કેન્દ્રમાં બિનકોંગ્રેસી સરકાર આવતાં સુવર્ણ અંકુશ ધારો રદ થયો. આખાય ભારતના સોના ચાંદીના વેપારી અને કારીગરો બેકાર અને બેહાલ બન્યા હતા. કેટલાય લોકોએ આત્મહત્યાઓ કરવી પડી હતી અને અસંખ્ય કુટુંબો પાયમાલ થઈ ગયા હતા. સુવર્ણ અંકુશ ધારો ઉઠાવી લેતા ફરી પાછા અનેક કારીગરો અને વેપારીઓએ સમૃદ્ધિ તરફ પગ માંડ્યા છે, ત્યારે જ આ 'હોલમાર્ક' ફરજીયાત થતાં તેમાં કાર્યરત આવા વેપારીઓ અને કારીગરોના મોમાંથી મીઠા ફળ તો ટીક પણ રોટલો ગુંટુંવાઈ જશે તેવું લાગે છે.

સોના ચાંદીના નાના વેપારીઓ અને કારીગરો માટે ફરજીયાત લાઈસન્સ પદ્ધતિ ખૂબ ખર્ચણ, અધરી અને અને અસરકારક રીતે નિભાવવી અશક્ય છે. જાહેરમાં થૂકવું કે પેસાબ કરવો ગુનો બને છે પરંતુ કોઈ વ્યક્તિ જાહેરમાં થુકે નહીં અને જાહેરમાં પેશાબ ના કરે તે માટે પ્રથમ યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવી જરૂરી છે. જો વ્યવસ્થા પૂરી પારી ના શકાય ત્યાં સુધી તેને કાયદાનું સ્વરૂપ આપવું ના જોઈએ. કાયદા એવા પ્રકારના હોવા જોઈએ જેનો અમલ કરી શકાય અને કાયદાનો અમલ કરવા માટે પ્રોત્સાહક પરિબળો હોવા આવશ્યક છે.

પરંતુ દાગીના ઉપર ફરજીયાત હોલમાર્કનો કાયદો તા. ૧-૧-૨૦૦૮થી અમલમાં આવવાનો છે. જેનો અમલ દૂર દૂરના ગામડામાં બેઠેલો સોનાનો એક નાનો દાગીનો બનાવતો વેપારી

કે કારીગર કઈ રીતે કરી શકશે? એરકિશન્ડ ચેમ્બરોમાં બેઠેલા મહાનુભાવો અને અધિકારીઓના વિચારમાં આવેલ આ ફોરેન પદ્ધતિ આ સાડા છ લાખ ગામડાઓના બનેલા ભારત દેશમાં કેટલા અંશે સફળ અને શક્ય છે તેવું વિચારવામાં નહીં આવતું હોય?

સોના ચાંદીના દાગીના બનાવતા અને વેચાણ કરતા અથવા જૂના દાગીનામાંથી નવા દાગીના બનાવી આપતા નાના નાના વેપારીઓ અને કારીગરો ભારત દેશના ગામડે ગામડે આવેલા છે, જે લોકોનો વિચાસ અને સારી છાપ ધરાવે છે. પ્રત્યેક પ્રજા સાથેનો સારો નાતો અને સંપર્ક ધરાવે છે. આવા વેપારીઓ અને કારીગરો દેશની વસતિની ટકાવારીની સંખ્યામાં ભલે નહિંવત્ત હશે અને છે પરંતુ તમામ ગામડાઓમાં વસતા લોકો સાથે એમનો સીધો અને સારો સંપર્ક અને મોભો છે. આવા તમામ લોકો જો નારાજ થાય તો તેની અસરથી સરકારને ગંભીર ક્ષતિ અને નુકસાન પહોંચાડવા માટે મુખ્ય પરીબળોમાંનું એક બની શકે છે.

આમ પ્રજાને મોટી મોટી યોજનાઓ અને શહેરીકરણમાં બિલકુલ રસ નથી. જીવન જીવવા માટે હવા, પાણી અને ખોરાકની જરૂર છે તેમ વર્તમાન સમયમાં વીજળી, પાણી અને આરોગ્યમાં સફળતા મળે એ જ આજના ભારતની મુખ્ય અને મહત્વની સમસ્યા છે, જે પ્રત્યેક નાગરીકને ઉપયોગી અને આવશ્યક છે.

તેથી હોલમાર્ક પદ્ધતિ ફરજીયાત નહીં પણ મરજીયાત રાખવી જોઈએ એ જ સમયની માંગ અને વાસ્તવિકતા છે.

ભાવતાં ભોજન

• સુધા એ. બુધધભણી - ભુજ •

કેઝટ

આજકાલ પાર્ટીઓમાં તેમજ ભોજન સમારંભોમાં ડેઝનો ઉપયોગ થતો હોય છે. જેથી આ નામથી બહેનો માહિતગાર હોય જ છે. પરંતુ ડેઝને એટલે શું? ડેઝને એટલે અતું અનુસાર સર્વ કરવામાં આવતું ગરમ યા ઠંડી વસુદું મિશ્રણ. જેમ ઘણા લોકો વાતાં કે પિકચરનો સુખદ અંત પસંદ કરતા હોય છે, તે જ રીતે ભોજનને અંતે પસંદગીયુક્ત ડેઝને કે સ્વીટ પીરસવામાં આવે તો તેમના ભોજનનો આનંદ અનેકઘણો વધી જાય છે. ક્યારેક તો લોકો ભોજનની શરૂઆતમાં જ પૂછી લે છે કે ડેઝનો શું સર્વ કરવામાં આવશે? જેથી તેઓ ભોજનની સાથે સાથે છેલ્લે આવનાર ડેઝની પણ રાહ જુએ છે.

હંમેશા ડેઝનું આયોજન પીરસવામાં આવતા ભોજન તથા અતુંને અનુરૂપ હોવું જોઈએ. ઠંડી અતું કરતાં ગરમીની અતુમાં ડેઝનો આનંદ અનેરો હોય છે કારણકે ગરમીના દિવસોમાં આઈસ્કીમ, પુરીંગ, ગોલા અથવા ફીજમાં ઠંડી કરેલી મીઠાઈનો આસ્વાદ જ કંઈ અનેરો હોય છે.

તો ચાલો, આપણો પણ આવા ડેઝનો રસાસ્વાદ માણીએ.

કુટ જેલી

સામન્ની: (માપ : દ પીસ) ૧૫૦ ગ્રામ મેરી બિસ્કીટનો પાવડર, ૧ ટે.સ્પૂન માખળા, ૩ ટે.સ્પૂન પીસેલી ખાંડ, ૧૦૦ ગ્રામ ફ્લેવરયુક્ત જેલી (૧ પેકેટ), ૧ કટોરી જીણા સમારેલા કુટ્ટસ, ૧ ટે.સ્પૂન ડ્રાયહુટ્સ, સ્વીટ કીમ.

બનાવવાની રીત: બિસ્કીટ પાવડર, માખળા અને ખાંડ મિક્સ કરી ખૂબ હલાવી કોઈ ટીનના ડબામાં દબાવીને પાથરી દો. (ઉપરોક્ત મિશ્રણ ઘડું - પાથરી શકાય તેવું બનાવવું) કડક થાય તાં સુધી ફીજમાં રાખી દો.

ત્યારબાદ જેલીને તેના પેકેટમાં લખેલા માપ પ્રમાણેના પાણીમાં ઓગાળી સેટ કરવા મૂકો. (સામાન્ય રીતે ઓરેન્જ જેલીનો સ્વાદ પ્રમાણમાં સારો આવે છે.) જેલી અડધી સેટ થાય એટલે કે ઘડું થવા આવે ત્યારે તેમાં જીણા સમારેલા કુટના ટુકડા ડ્રાયહુટના ટુકડા મિક્સ કરી તેને બિસ્કીટના સેટ થયેલા કરી પર પાથરી દો અને ફરી ફીજમાં સેટ કરવા મૂકો. સેટ થઈ જાય એટલે સ્વીટ કીમથી ડેકોરેશન કરી ટુકડા કરી સર્વ કરવું.

સ્પે. શાહી ગોલા

સામન્ની : (૬ ગ્લાસ માટે) ૬ સ્કૂપ આઈસ્કીમ (સામાન્ય રીતે ગોલામાં વેનીલા આઈસ્કીમ વાપરવામાં આવે છે.) ૬ કપ બરફનો બારીક ભૂકો, ૬ ટે.સ્પૂન જેલી સ્વીટ્સના ટુકડા, ૬ ટે.સ્પૂન કાજુ, અંજર, કિસમીસ, બદામના ટુકડા, ૬ ટે.સ્પૂન ઓરેન્જ ઘડું શરબત, ૬ ટે.સ્પૂન કેડબરી ચોકલેટના ટુકડા, ૧૨ નંગ નાના રસગુલ્લા અથવા તેમના ટુકડા, ૨ ટે. સ્પૂન કોપરાની લાંબી છીણા.

બનાવવાની રીત: સૌ પ્રથમ ઊંડા ગ્લાસમાં આઈસ્કીમ નાખો. તેના પર ડ્રાયહુટ્સ અને કોપરાની છીણા ગોઠવો. ત્યારબાદ બરફનો ભૂકો જેલી સ્વીટ્સના ટુકડા, રસગુલ્લા અને ઓરેન્જ શરબત નાખવું. સૌથી ઉપર ચોકલેટના ટુકડા તેમજ કોપરાની છીણા ભભરાવી, ચમચી મૂકી સર્વ કરો. આ ગોલા દેખાવમાં તેમજ સ્વાદમાં ખૂબ સારા લાગે છે.

સ્પે. પનીર ડીલાઇટ પુડિંગ

સામન્ની : (૬ પીસ માટે) ૬ સ્લાઇસ વેનીલા કેક, ૦૧ ટી.સ્પૂન નેસકોઝી પાવડર, ૩ કપ દૂધ, ૩ ટે.સ્પૂન વેનીલા કસ્ટર્ડ પાવડર, ૨ કપ જીણા સમારેલા મિક્સ કુટ, ૧ ટે.સ્પૂન ડ્રાયહુટ, ૧ પેકેટ સ્ટ્રોબેરી જેલી, ૬ ટે.સ્પૂન ખાંડ પીસેલી, ૨૦૦ ગ્રામ પનીર, ૨૦૦ ગ્રામ સ્વીટ કીમ, અખરોટ, જેભ્સ, ચેરી.

બનાવવાની રીત: ચોરસ ડબામાં પહેલા વેનીલા કેકની સ્લાઇસ ગોઠવો (કેકને બદલે વેનીલા ફ્લેવરના જાડા બિસ્કીટ પણ ગોઠવી શકાય.) દૂધમાં પ્રમાણસર ખાંડ નાખી ઘડું થાય એટલે ઉતારી, તેને ગરમ જ, કેક પર રેડી દો. ત્યારબાદ પ ટે.સ્પૂન પાણીમાં કોઝી ઓગાળી તે પણ કેક પર રેડવું. ફીજમાં સેટ કરવા મૂકો. સેટ થાય એટલે તેના પર કુટ્ટસના ટુકડા, ડ્રાયહુટના ટુકડા પાથરો. ત્યારબાદ તેના પર જેલીને લખેલી સુચના પ્રમાણે બનાવીને પાથરી લો. તે સેટ થાય એટલે તેના પર ખાંડવાળું પનીર પાથરો અને છેલ્લે સૌથી ઉપર કીમ પાથરી તેના પર અખરોટ, જેભ્સ, ચેરીથી ડેકોરેટ કરી ફીજમાં સેટ કરી તેના યોગ્ય આકારમાં ટુકડા કરી સર્વ કરો.

ભોજન - જીબ અને જવન બંનેને અહુકૃત રાખો.

સ્વારસ્થ્ય સેતુ

• શ્રીમતી પૂર્ણિમા કે. કંસારા - રાજકોટ •

ચમત્કારીક ગુણો ધરાવતું અમૃત્યુ 'કર્ણજ'

કર્ણજની ઓળખ :

- ★ ઔષધીય ગુણધર્મ ધરાવતું વૃક્ષ છે. ગુજરાતમાં કણજ તરીકે ઓળખાય છે.
- ★ આ વૃક્ષના પાંદડા બીલીપત્રને મળતા લીલા અને મથ્યમ કદના છે.
- ★ આ વૃક્ષની ડાળી લીલી સોટી જેવી હોય છે.
- ★ ઓછા પાણીથી ઉગે છે. મૂળીયા બહુ ઊંડા જતા નથી.
- ★ બકરી કે ગાય તેના પાંદડા ખાતા નથી.
- ★ ઉનાણમાં સફેદ બલ્યુ રંગના ફુલ (નાના) થાય છે. તેમાંથી ફળ થાય છે, જેમાંથી બદામી રંગનું બી નીકળે છે.

કર્ણજના ગુણો :

- ★ મોઢાની દુર્ગધિનો રોગ મટાડે.
- ★ દુઃખતા દાંત, પેઢાનો રોગ મટાડે. દાઢના દુઃખવામાં અક્સિર.
- ★ પેઢાના સોજાને મટાડે. તેમાંથી નીકળતું લોહી બંધ કરે.
- ★ મોઢામાં થતી રસી કે પાયોરીયા મટાડે.
- ★ નિયમિત કર્ણજનું દાતણ કરવાથી પીળા પડેલ દાંત સફેદ અને ચમકીલા બનાવે.
- ★ મોઢામાંથી બિનજરૂરી ચીકાશ દૂર કરે છે.
- ★ ગળામાં ભરાયેલ કફ દૂર કરે. પિતા બહાર કાઢે.
- ★ તમાકુના સેવનથી બંધ થયેલ મોં-ફાડ અમુક સમયના અંતરે ખોલી આપે છે.
- ★ બાવળ અને લીમડાના દાતણથી પણ વધુ અક્સિર.

ઉપયોગ :

- ★ શ્રેષ્ઠ દાતણ છે. ફીજમાં તેની ડાળી પ્લાસ્ટિકની થેલીમાં રાખી મૂકી ઉપયોગ કરી શકાય. ડાળીને તાજી રાખવા પાણીમાં પલાળી રાખવી નહીં.
- ★ નાના ટુકડા કરી, દિવસમાં રથી ઉ વખત સોપારીની જેમ ચાવી શકાય.
- ★ કર્ણજના પાંદડા જંતુનાશક છે. ગડ ગુમડામાં પાંદડા વાટી લુગદી બનાવી બાંધી શકાય.
- ★ પાંદડા ગરમ પાણીમાં ઉકાળી, નહાવાથી ચામડીનાં રોગમાં ફાયદો થાય છે.

★ ડાયાબિટીસના દર્દીને ફાયદાકારક.

★ કર્ણજના બી, માખાણ સાથે લસોટી, ખસ, ખરજવા ઉપર લગાડવાથી અક્સિર અસરકર્તા.

★ 'બી' માંથી પાવડર બનાવી માથાના તેલમાં મેળવી ઉપયોગ કરવાથી ખોડો, જીવાત દૂર થાય.

★ કર્ણજના બી માંથી પાવડર બનાવી, એક ચમચી હળદર, બે ચમચી ચણાનો લોટ, પા ચમચી કર્ણજ પાવડર મેળવી ફેસ પેક બનાવી શકાય. તેનાથી ખીલ - મોં ની કાળાશ દૂર થાય.

★ કર્ણજની જાડી ડાળીની છાલ મોં માં ચગડવાથી અને તેનો રસ પેટમાં ઉતારવાથી વાયુ અને વા ના રોગ મટે. આજ રીતનો ઉપયોગ ડાયાબિટીસમાં પણ જરૂરથી ફાયદો કરે છે.

કર્ણજના ઉપરોક્ત ગુણોને ધ્યાનમાં લઈ આપણે દરેકે કર્ણજનું વૃક્ષારોપણ કરી, તેનાં શ્રેષ્ઠ ઉપયોગથી આરોગ્ય જતાન તેમજ પર્યાવરણમાં વૃદ્ધિ જેવી જનઉપયોગી સેવા કરી શકીએ.

અનેરી ટીપ્સ

૧. કેક પર આઈસીંગ સુગર લગાવતી વખતે આઈસીંગ સુગરમાં થોડું લીલુનો રસ મેળવવાથી કેક સ્વાદિષ્ટ બનશે.
૨. કોઈપણ આઈટમ તળતી વખતે તેલમાં ચપટી મીંહ ભભરાવવાથી તેલ ઓછું વપરાશે.
૩. આદુ-લસણની પેસ્ટમાં થોડું લીલુનો રસ મિક્સ કરી ફીજમાં રાખવાથી તે લાંબા સમય સુધી સારી રહેશે.
૪. રોટલીને લાંબો સમય નરમ રાખવા રોટલીના ઉભામાં એક ટુકડો આદુ રાખવો.
૫. ડ્રાયફુટની બરણીમાં ગ્રાણ ચાર લવીંગ રાખવાથી તેમાં જીવાત નહીં પડે.
૬. ઈડલી ઢોંસા બનાવવા માટે ચોખાને પલાળતા પહેલાં થોડા શેકીને પલાળવાથી ઈડલી પોચી તથા ઢોંસા કડક બનશે.
૭. ટોમેટો સોસ બનાવતી વખતે એક બ્રેડની સ્લાઇસ ગ્રાઇન્ડ કરી ઉકાળવાથી સુપ ઘણું અને સ્વાદિષ્ટ બનશે.

સુધ્યા એ. બુદ્ધાબક્રી - બુજ

દર્શનીય સ્થળ માતા ખીર ભવાની (કાશ્મીર)

● દિનેશ આર. પોમલ - અંજલર ●

કાશ્મીર (શ્રીનગર)થી માત્ર ૨૨ કિ.મી.ના અંતરે આવેલ માતા ખીર ભવાનીનું મંદિર ખરેખર જોવાલાયક સ્થળ છે. અહીં રહેવા માટે તથા ખાવા પીવા માટેની ઉત્તમ વ્યવસ્થા કરવામાં આવેલ છે. માતા ખીર ભવાની માતાનો ઈતિહાસ કંઈક આ રીતે છે.

કહેવાય છે કે લંકાપતિ રાવણે ઉગ્ર તપસ્યા કરી અને માતા પાર્વતીને વિનંતી કરી અને વરદાનમાં કહું કે તમે લંકામાં રાજ્યને સમૃધ્ય અને શક્તિશાળી બનાવવા માટે તમો લંકામાં નિવાસ કરો. માતા પાર્વતીએ આ વિનંતી સ્લીકારી અને લંકા દ્વીપની ઉત્તરી હિશામાં મધ્યભાગના કુંડમાં જ્યાં નાગ દેવતાનું સ્થાન હતું ત્યાં માતા જગંદબા તામસીના સ્વરૂપથી રહેવા લાગ્યા અને રાવણ તથા રાક્ષસો લંકાના નિયમ મુજબ પૂજા કરવા લાગ્યા. પરંતુ માતા રાક્ષસોના દુર્ઘટારથી કોવિત થતાં અસંતુષ્ટ થયા. પછી જ્યારે ગેતા યુગમાં શ્રી રામચંદ્રજીએ લંકા ઉપર ચઢાઈ કરી ત્યારે માતા, રાવણનો નાશ ભવિષ્ય પામી જતાં, માતા ભગવતી શ્યામાએ મહાબલી હનુમાનને આદેશ આપ્યો કે માતાને પોતાના ખભા ઉપર બેસાડીને સતી દેશ કાશ્મીર લઈ જાય અને આમ કરવાથી લંકા તથા રાવણનો નાશ થઈ જાય અને આ રીતે હનુમાને માતાજીની આજા અનુસાર ત૬૦ નાગો સહિત દેવી શ્યામાને ખભા ઉપર ઉપારીને કાશ્મીર તરફ પ્રયાણ કર્યું. જ્યાં તેઓ સૌપ્રથમ વિષ્ણુપાદ તીર્થ ઉપર રોકાણા અને ત્યાંથી અનંતનાગ, રામવન, વાદીપુર, કોटીતીર્થ, ચંડીપુર તથા શારદાતીર્થ ફરી અને પવિત્ર શાહીપુરની પાસે (કાશ્મીર)ના પ્રાગરાજ તીર્થ પાસે હિમાચલ પર્વતની શુંખલાની તળેટીમાં અત્યંત ગીચ રમણીય જંગલમાં ધારાદાર વૃક્ષોની વચ્ચે પોતાનું સ્થાન પસંદ કર્યું. જેને આપણે માતા ખીરભવાની એવું નામ આપેલ છે. આ રીતે સંત / ભક્તોના હિત માટે તામસી પ્રકૃતિ છોડી ભગવતી શ્યામા સાત્ત્વિક રૂપમાં પ્રતિષ્ઠિત થયા. આ પ્રતિષ્ઠિત કુંડમાં વચ્ચે સ્થાન પામેલ માતાજીની પૂજા નૈવેદ્ય પ્રસાદ દૂધ તથા મિષ્ટાન ખીર તથા પુષ્પોથી શરૂઆત થઈ અને ખીરની પૂજાથી માતાજીનું નામ ખીર ભવાની નામથી જ્ઞાનવા લાગ્યા.

● ખીર ભવાની માતાજીની સ્થાપના :

મુખલોના શાસનકાળના અંતિમ દોરમાં શ્રીનગરમાં એક દેવી ઉપાસક પંડિત કૃષ્ણાદ્યાલ જે એક કસ્બામાં રહેતા હતા

તેમની ભક્તિથી પ્રમાણિત થઈને માતા ભગવતીએ તેમને સ્વખના દર્શન આપ્યા અને આદેશ આપ્યો કે ગોધરલાલથી નૌકામાં સવાર થઈ એમના જલમજન તીર્થસ્થાનની ખોજ કરે. પાછીમાં તરતો નાગ નૌકાને રસ્તો દેખાડશે. નાગ જ્યાં ઊભો રહેશે તે જગ્યા મા ભગવતીનું તીર્થસ્થાન હશે. ત્યાં માતાજીની પૂજા કરવામાં આવે. પંડિત બીજા ભક્તો સાથે ગંદરબલ તરફ ગયા. ત્યાં એક નાગ તરતો હતો. માતાજીના આદેશ મુજબ બધા તરતા નાગની પાછળ નૌકા હંકારી અને એક જગ્યા પર નાગ પોતાની ફેણ ચડાવીને ઊભો રહી ગયો. અને પંડિત કૃષ્ણાદ્યાલજીએ તે જગ્યામાં એક વાંસ ખોડી દીધો. પછી નાગરાજ જ્યાં ફરતા ગયા ત્યાં પંડિત કૃષ્ણાદ્યાલજી વાંસ ખોડતા ગયા. પછી નાગરાજ અદ્રશ્ય થઈ ગયા. ભક્તોએ રેતી, કંકરી વડે આજુબાજુનો ભાગ પૂરી દીપ જેવું બનાવ્યું. જે અત્યારે કાશ્મીરી પંડિતો દ્વારા સારી રીતે કુંડની વચ્ચોવચ્ચે માતાનું સ્થાન બનાવ્યું. કહેવાય છે કે પૂજારી ગણમાં મુખ્ય પૂજારી (મુખ્યિયાજી) સૂર્યોદય પહેલા માતાજીની પૂજા કરી પોતાના રૂમમાં ચાલ્યા જાય છે અને સાંજે પૂજા માટે બલાર આવે છે. આ રસમ વંશપરંપરાથી ચાલી આવે છે. આજે પણ ત્યાં ગાદીપતિ મુખ્ય પંડિત છે, જેમના દર્શન સૂર્યોદય પહેલાં અથવા સૂર્યાસ્ત પછી જ થાય છે.

ખૂલ દ્વારા થાય છે. આ રીતે કુંડમાં ખીર / કુલ પાણી જમા થવાથી આખો કુંડ એકદમ સફેદ થઈ જાય છે. જ્યારે જ્યારે દેશમાં આપત્તિ આવવાની હોય છે ત્યારે આ ખીરનો રંગ સફેદને બદલે કાળો થઈ જાય છે. આ કુંડની વિશેષતા એ છે કે આમાં તરતા કુલ ઘણી વખત યંત્રનો આભાસ ઊભો કરે છે જેના દર્શન અલભ્ય હોય છે. ખીર ભવાની માતાજીના સ્થાનક પર પહોંચવા માટે જમ્મુ સુધી રેખે છે, ત્યારબાદ સરક રસ્તે જવાનું હોય છે. નજીકનું એરપોર્ટ શ્રીનગર છે તથા જમ્મુથી બસ દ્વારા અથવા નાના મોટા વાહનો દ્વારા જઈ શકાય છે.

મારા જત અનુભવ ઉપરથી આ લેખ મોકલેલ છે. કચ્છમાંથી આપણા ભાઈઓ/બહેનો જે બાબા અમરનાથ જવા માટે રજીસ્ટ્રેશન કરાવવું પડે છે. તો તે માટે અમો અહીં કચ્છથી જ રજીસ્ટ્રેશન કરાવી આપવા માટેની વ્યવસ્થા ૨૦૦૮થી કરવાનું નક્કી કરેલ છે. માટે જે ભાઈઓ/બહેનોને “બાબા અમરનાથ” વિશે વધુ માહિતી - માર્ગદર્શન જોઈએ તો અમને રૂબરૂ અથવા મોબાઈલથી સંપર્ક કરી શકે છે.

હાર્ડિક અભિનંદન

મેથેમેટીક્સ મહારાથી - હાર્ડિક સોની

ગાંધીનગર સ્થિત શ્રી નરેન્દ્રકુમાર મગનલાલ સોની (મદીયા)ના સુપુત્ર શ્રી હાર્ડિક સોનીએ, તાજેતરમાં મેથેમેટીક્સના ગહન વિષયમાં સંશોધન કરી ગુજરાત યુનિવર્સિટીથી ડૉક્ટરેટ પદ હાંસલ કર્ય છે. ચિ. હાર્ડિકનો જન્મ ૧૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૭૮. ૧૯૯૪માં ડિસ્ટીક્શન સાથે બોડની પરીક્ષા ઉત્તીર્ણ થયા. બાદ ૨૦૦૧માં મેથેમેટીક્સ સાથે એમ.એસ.સી. થયા. ડૉ. હાર્ડિકની ઉજ્જવળ શૈક્ષણિક કારકીર્દિંગ બાદ તેઓશ્રી ગાંધીનગર તેમજ અમદાવાદની ટેકનીકલ તેમજ મેનેજમેન્ટ કોર્સે નામી સંસ્થાઓમાં વિઝિર્ટેંગ ફેકલ્ટી તરીકે સેવાઓ આપે છે. તેમજ ચીમનભાઈ પટેલ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ કોમ્પ્યુટર એપ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ (એમ.સી.એ.)માં ઓગસ્ટ-૨૦૦૨થી આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર તરીકે કાર્યરત છે.

યુવા પ્રતિભા

નીલેશ બાબુભાઈ સોની (પોમલ), આદિપુર (કર્ણ)માં ઈલેક્ટ્રોનિક્સ એન્જિનીયરિંગ ડિપાર્ટમેન્ટમાં “લેક્ચરર” તરીકે કાર્ય કરે છે.

તેઓ આદિપુરમાં તોલાણી કોલેજમાં વર્ષ-૨૦૦૦માં પ્રથમ નંબરે ઉત્તીર્ણ થઈ “સિલ્વર મેડલ” મેળવ્યો. ત્યારબાદ વલ્લભવિદ્યાનગરમાં BVM Engg. Collegeમાં પ્રવેશ મેળવેલ. ત્યાં એન્જિનીયરિંગનો અભ્યાસક્રમ ૭૦.૦૫% માર્ક્સ સાથે પૂર્ણ કર્યો. તાજેતરમાં તેઓએ અખિલ ભારતીય તાલીમ સંસ્થા દ્વારા ઈલેક્ટ્રોનિક્સ એન્જિનીયરિંગ વિષય અંતર્ગત “Operation and Maintenance of Induction Motor”ની વિશેષ તાલીમ પણ મેળવી છે.

પાર્થનો પુરુષાર્થ

અખિલ ભારતીય ગાંધીનગર મહાવિદ્યાલય મંડળ - મુંબઈ સંલગ્ન અને ‘ધ્વનિ’ સંચાલિત સંગીત શિક્ષણ કેન્દ્ર - ભુજમાં એપ્રિલ-મે ૨૦૦૭ના સત્રમાં લેવાયેલ પરીક્ષામાં ગાયન-વાદન અને નૃત્ય - જેમાં તબલા

વાદનમાં સ્વામિનારાયણ હાઈસ્ક્યુલ ભુજમાં ધોરણ-૮ માં અભ્યાસ કરતાં પાર્થ વિનયભાઈ પી. પોમલ - ભુજ (ઉ.વ.-૧૩) પ્રથમ નંબરે ઉત્તીર્ણ થયા છે. અતે ઉલ્લેખનીય છે કે “શ્રી બૃહદ્દ ગુજરાત સંસ્કૃત પરીક્ષદ - અમદાવાદ” દ્વારા લેવાયેલ “સંસ્કૃત મધ્યમા” પરીક્ષામાં જીલ્લામાં બીજા નંબરે ઉત્તીર્ણ થયા છે.

શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ તથા સોલંકી કુળનું ગૌરવ

ચિ. જીનલ પ્રવીણભાઈ સોલંકી, પી.ટી.સી. પ્રથમ વર્ષ ૨૦૦૭માં ૮૫.૨૬% સાથે સમગ્ર કચ્છમાં તથા મુંદ્રા પી.ટી.સી. કોલેજમાં પ્રથમ આવ્યા છે. ગત વર્ષ ખીમજ રામદાસ કન્યા વિદ્યાલય - માંડવી મધ્યે પ્રથમ તેમજ માંડવી તાલુકામાં પણ પ્રથમ રહી સોલંકી પરિવારનું ગૌરવ વધારેલ છે. પી.ટી.સી. દ્વારા સ્વનિર્ભર થઈ તેણી બેન્કિંગ ક્ષેત્રે પોતાની કારકીર્દિ ઘટવા ઈચ્છે છે.

ચિ. જીનલની પ્રતિભાથી ‘સેતુ’ના વાંચકો પરીચિત છે. તેમના કાવ્યો અને કૃતિઓથી સેતુની શોભા વધી રહેલ છે.

બુદ્ધાભણી પરિવારનું ગૌરવ

ચિ. દુલારી જગદીશચંદ્ર બુદ્ધાભણી હાલમાં નિરમા યુનિવર્સિટીમાં B.Tech. in Computer Engineeringમાં સારા માર્ક સાથે ઉત્તીર્ણ થઈ માસ્ટર ડિગ્રી માટે (વધુ અભ્યાસ અર્થે) U.S.A. અમેરિકા U.T.D. (યુનિ. ટેક્સાસ ઓફ ડેલ્લાસ) કોલેજમાં સ્થાન મેળવેલ છે. ઉચ્ચ અભ્યાસ અર્થે તા. ૧૯-૭-૦૭ના રોજ અમેરિકા જવા રવાના થયેલ છે.

★ કુ. ખ્યાતિ કે. બારમેડા (ઘડાણી હાલે નડિયાદ)

ટેકનીકલ એક્ઝામિનેશન બોર્ડ ગાંધીનગર દ્વારા વર્ષ ૨૦૦૬-૦૭માં લેવાયેલ એમ્બ્યુયડરી એન્ડ ફેન્સી વર્ક, ગારમેન્ટ મેકીંગ તથા T.T.N.C.ની પરીક્ષા ફર્સ્ટ કલાસથી ઉત્તીર્ણ કરેલાં. કુ. ખ્યાતિજીણાવે છે કે આપણા સમાજની બહેનો કોઈ કારણસરાંશાળા અભ્યાસકરવાનઈયતી હોય તેને પોતાના જીવન દરમાન ઉપયોગી થશે તેવો સીવણ કલાસનો કોર્સ કરે તો તેને તેના જીવનમાં ખૂબ જ ઉપયોગી થઈ શકે.

શાંતિના તેજસ્વી તારલાયો

બિનિલ અશોક બુધાભવી
૮૭.૩%

વત્સલ અશોક બુધાભવી
સીનીયર કે.જી. : ૮૧.૨%

વિશ્વ હીતેન બુધાભવી
ધોરણ-૨ : ૮૫.૩૩%

કિંજા જ્યેશભાઈ છગાળા
ધોરણ-૩ : ૮૫%

વિશાલ કાંતિલાલ સોની
ધોરણ-૭ : ૮૮.૦%

પૂનમ કાંતિલાલ સોની
S.S.C. : ૭૭.૬૫%

હિરાગ ઈશ્વરલાલ સોની
S.S.C. : ૮૦%

ધારા મહેન્દ્ર કોટડીયા
M.Com. Part-2

કિંશન જયંતીલાલ સોની
ધોરણ-૧૨ : ૭૮.૦%

જયદીપ રાહુલ પોમલ
ધોરણ-૭ : ૮૬.૦%

ALOHA MATHS CLASS – LEVEL-1

દીતિ જુ. સોની
અમદાવાદ
૮૮%

મનન જુ. સોની
અમદાવાદ
૮૬%

શાલીન જુ. સોની
અમદાવાદ
૮૨%

હેમંગી શાંતિલાલ બુધાભવી
અંજાર
ધોરણ-૧૨ : ૮૩.૪૫%

રિષબ શાંતિલાલ કવદા
અંજાર
ધોરણ-૩ : ૮૧.૮૩%

“શાંતિ-સેતુ” પરિવારમાં નવા જોડાયેલા સભ્યોની ચાદી

દેશના વિવિધ વિસ્તારોમાંથી તથા વિદેશમાંથી સેતુ પરિવારમાં જોડાઈ રહેલ સર્વે શાંતિજનોને અમો સહૃદ્ય આવકારીએ છીએ.

૧. પરેશ વેલજીભાઈ સોની	માંડવી	૧૩. પ્રવીણચંદ્ર મોહનલાલ બગા	નખગાણા
૨. જગદીશ શાંતિલાલ સોની	ભુજ	૧૪. શૈલેષ્કુમાર રમણિકલાલ સોની	નખગાણા
૩. સંજ્ય મનસુખલાલ બુધાભવી	માંડવી	૧૫. રસીકલાલ વેલજીભાઈ બુધાભવી	કોટડા (જડોદ)
૪. ઉમેશ કાંતિલાલ છગાળા	સિક્કદ્રાબાદ	૧૬. વિશનજી ભગવાનજીભાઈ સોની	ભુજ
૫. સુરેશ વલ્લભદાસ હેડાઉ	માંડવી	૧૭. અરવિંદ પોપટલાલ સાકરીયા	માંડવી
૬. ઈશ્વરલાલ ધનજી મેચા	માંડવી	૧૮. હિંદીરાબેન એમ. પોમલ	અંજાર
૭. સુનીલ મેઘજીભાઈ કંસારા	માંડવી	૧૯. મૌસમી રાજેન્દ્ર કંસારા	અંજાર
૮. ચંદુલાલ વાલજી કંસારા	માંડવી	૨૦. રમેશચંદ્ર કાંતિલાલ વાધેલા	માધાપર
૯. સુરેશ ભગવાનજી સોની	માંડવી	૨૧. પ્રાણલાલભાઈ કંસારા	સિક્કદ્રાબાદ
૧૦. મનોજ એન. બારમેડા	ભુજ	૨૨. નરોતમ હરીલાલ છગાળા	અંજાર
૧૧. સુરેશભાઈ નારાણભાઈ કવદા	વિઠોણ	૨૩. અનિલ કેશવલાલ છગાળા	ભુજ
૧૨. વિપાનીભાઈ બાબુલભાઈ બુધાભવી	ભુજ		

કાવ્યો - મુક્તકો

રાજા મેધની સવારી

આવો રે લ્લાલા મેધરાજ
વરસ્યા છો તમે આખી જત
કહેવી છે તમને એક જ વાત
તમે ઘરેખર છો 'મેધરાજ?'
ઉડી ઉમરીઓ અને વેરાયા વાદળો
અદ્રશ્ય થયા રવિ અને કહેવા લાગ્યા કવિ
આ છે મેધરાજની સવારી.
જેમણે શીતળ હવા પ્રસારી
૨૫૨૫ ફરી વરસ્યા તમે
ખેડૂતોને પણ રાહત થઈ હવે
કુષ્ણાળના થઈ ગયા છો દુઃખન તમે
ફરી વરસ્યા તમે આવી જ રીતે પણ આવતા વર્ષ
વધુ વરસ્યા જો તમે તો આવી જશે પૂર
ગામડાઓ જશે દુલ્લી નહીં રહે વિનાશકર
મેધરાજ તમે જ તો છો કલ્યાણકારી
આ છે મેધરાજની સવારી.

સૌની કિશન સુરેશભાઈ - માંડવી

મન મારું બની મર્કટ

કૂદે એકથી બીજી ડાળ
ખાશે થાપ પકડતા ડાળ, થાશે પંગુ ખાઈ પછાટ.
મર્કટ તો કૂદે અસલી ડાળ,
અને મન મારું કલ્પિત ડાળ,
ડાળ અસલી જલ્દી ના તૂટે,
કલ્પિત તૂટે એકપણ વાર,
મન મારું બની...
બાંધી સાંકળ મારું તાળું,
કુંચી ફંગોળું હું જોજન દૂર,
કરે મજાક ઊભું રહીને દૂર
મન મારું બની....

ધાણું સમજાવ્યું પણ ના માને,
કેવું કળ્યાખોર કમબાખ!
મર્કટ જોઈ એને શરમાય,
એવી નાદાનીની વટાવે હદ,
મન મારું બની...
મર્કટ તો વાંદરમાં ખેપે
અને મન તો મારું માણસમાં,
માણસના સમાલોચક ઘણાં
અને વાંદરના છે કોઈ?

મનોજ અન. બારમેડા - ભુજ

અભિલાષા

સૌથી પહેલા સહુ માનવમાં માનવતાનો વાસ થજો,
સૌના વિવેક વિચારોનો ઉત્તરોત્તર વિકાસ થજો;
સત્યરૂપી પરમેશ્વરનું સર્વત્ર આકર્ષણ હો,
અહિસક ઉપાય ઉપર સૌને સંપૂર્ણ વિશ્વાસ રહો.
પ્રેમ અને કરુણાની પાંખે સમાજ ઉર્ધ્વગામી હો
સર્વનો ઉદ્ય કરવાની નિષ્ઠા સહુમાં જગી હો
અભેદભાવે પ્રત્યેક માનવ પરસ્પર સહયોગી હો,
વ્યક્તિગત સૌના વ્યવસાયો આતમને ઉપયોગી હો.
પુનીત મુક્ત સુખ શાંતિમય સમાજ જીવન સૌના હો,
શોભણવિહીન શાસન મુક્ત અહિસક સમાજરચના હો.
નૈતિક અને આધ્યાત્મિકતાનાં સમાજમાં મૂલ્યાંકન હો
અનર્થકારી મૂલ્યાંકનોનું સર્વથા વિસર્જન હો.
વિશ્વાસાંત્રિક હો કાંતિકારી પામરતાને હો હરનારી,
કાંતિ પણ હો, શાંતિ દ્વારા નિર્ભય સૌને કરનારી,
બ્રહ્મજ્ઞાન સહ વિજ્ઞાનનો ઉપયોગ સૌના હિતમાં હો,
સમઝીનું શ્રેય સાધવા ધ્યેય સર્વનાં ચિત્તમાં હો.

પ્રિયા પરમાર - અંજાર

દોય

દીપક સળગી રહ્યો હતો. ધી ખલાસ થવા માંડયું. જ્યોત
ધીમી થવા લાગી. પવનની લહેરોએ જોયું કે હવે દીપક પર
વિજય મેળવવો સરળ છે. તો તે લહેરોએ એકત્ર થઈને ઝડપથી
આકમણ કર્યું. નીચે અંધકાર છવાયેલો હતો. અહિહાસ્ય કરીને
તે હસ્યો અને બોલ્યો, 'દીપક હવે તો તારો અંત હાથવેંતમાં
છે. થોડી જ વારમાં અમારું સાપ્રાજ્ય છવાઈ જશે.'

દીપક હસ્યો અને બોલ્યો, 'બંધુ, એ જોજે. એ કામ
તો વિધાતાનું છે. મારું ધ્યેય છે પ્રકાશ માટે સતત પ્રગટતા
રહેવું. તો હવે અંત સમયે શા માટે મોં ફેરવી લઉં?' આ
પ્રમાણે કહીને તે એકવાર વેગથી એટલો સળગ્યો કે ત્યાથી
અંધકાર સંપૂર્ણ દૂર થઈ ગયો. ભલે પછી બીજી ક્ષણે દીપકનું
અસ્તિત્વ સ્વયં પણ બચ્યું નહીં.

દીપક કાંતિલાલ કહા - આદિપુર

એકલો....

તારીખો પણ ત્રીસ -	-	ને માણસ એકલો
અઠવાઢિયા પણ ચાર -	-	ને માણસ એકલો
મહિના પણ બાર -	-	ને માણસ એકલો
જતુઓ પણ છ -	-	ને માણસ એકલો
વર્ષ પણ અનેક -	-	ને માણસ એકલો
કામ પણ ઘણા -	-	ને માણસ એકલો.

"માણસ માણસને મળતો જ નથી, એ એકલો અને એકલવાયો છે."

પ્રકાશ પી. સૌની (શંખ) - નાનગામા

પ્રભુકૃપા કવીજ કોન્ફરન્સ

ગત અંકમાં પૂછાયેલ પ્રશ્નોના જવાબ નીચે મુજબ છે : (૧) ચેસ, (૨) મહારાષ્ટ્ર, (૩) ખુટો.

સાચા જવાબો આપનાર મિત્રો છે : (૧) વિદ્યુલા કાંતિલાલ કહા - આટિપુર, (૨) મનોજ એન. બારમેડા - ભુજ, (૩) હિતેશ કાંતિલાલ કહા - આટિપુર, (૪) નિમિષા હિતેશ કહા - આટિપુર, (૫) રીતા જે. બુધ્ઘભવી - ભુજ, (૬) શીતલ એ. બુધ્ઘભવી - ભુજ, (૭) કેવલ્યા જ્જોશ કંસારા - ભચાડી.

જે પૈકી ભાગ્યશાળી વિજેતા છે : શીતલ એ. બુધ્ઘભવી - ભુજ. તેમને રૂ. ૧૦૧/-નું ઈનામ પ્રભુકૃપા જીવેલર્સ - અંજાર તરફથી આપવામાં આવે છે. અભિનંદન.

હવે આ અંકના પ્રશ્નો નીચે મુજબ છે :

૧. હાલમાં ભારત - અમેરિકા વચ્ચે પરમાણું ઊર્જા વિશ્વથેલ કરાર કયા નામથી ઓળખાય છે? (૧) ૧, ૨, ઉકરાર; (૨) ૨, ૪, ૬ કરાર; (૩) ૦૦૭ કરાર.
૨. લાલ મસ્ઝુદ ક્યાં આવેલી છે? (૧) ભારત, (૨) પાકિસ્તાન, (૩) ઈરાક
૩. સ્વતંત્ર ભારતના સૌપ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ કોણ હતા? (૧) ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ, (૨) શ્રી જવાહરલાલ નહેરુ, (૩) ડૉ. રધાકૃષ્ણન.

ઉપરોક્ત સવાલોના જવાબો તા. ૩૧-૮-૨૦૦૭ સુધી, તંગીશી, જ્ઞાતિસેતુ કાર્યાલયને સરનામે લખી જાણવશે. સાચો જવાબ આપનાર ભાગ્યશાળી વિજેતાને પ્રભુકૃપા જીવેલર્સ - અંજાર તરફથી રૂ. ૧૦૧/- નું રોકડ ઈનામ મળશે. તો થાવ તૈયાર... બેસ્ટ એંફ લક્સ...

રમૂજની રંગત

- ટીનીયો : પણ્ણા, તમે અંધારામાં પણ સહી કરી શકો?
- પણ્ણા : હા, બિલકુલ કરી શકું.
- ટીનીયો : હું તમને કહું ત્યાં સહી કરી દેશો?
- પણ્ણા : હા, પણ શેના પર કરવી છે?
- ટીનીયો : મારા પરિણામપત્ર પર.

મનોજ એન. બારમેડા - ભુજ

અભિનંદન

પ્રિયા અશોકભાઈ
બુધ્ઘભવી, B.Com. (Eng.)
(ભુજ) કોંગફિશર એરલાઇન્સ
- ભુજ એરપોર્ટ ખાતે ગેસ્ટ
સીક્યુરિટી એજન્ટ તરીકે
જોડાવા બદલ 'જ્ઞાતિસેતુ'
પરિવાર તરફથી અભિનંદન.

માનસી બાળ 'શબ્દ કસોટી'

૧		૨		૩	
		૪	૫		૬
૭	૮				
૯				૧૦	
	૧૧	૧૨	૧૩		
૧૪		૧૫			

મિત્રો, ગત અંકમાં શરતચૂકથી ચોકઠો છાપવામાં ભૂલ થઈ હોવાથી તે કસોટી રદ કરેલ છે. ઉપરોક્ત શબ્દ ચોકઠા અને આઈ-ઓફ્સી ચાવીઓના આધારે યોગ્ય શબ્દો શોધી આપનો જવાબ **ડિ. ૩૧-૮-૨૦૦૭** સુધીમાં 'જ્ઞાતિસેતુ' કાર્યાલયમાં મોકલાવી આપશો. આગામી અંકમાં પ્રકાશિત ઉકેલ સાથે જેમના જવાબ મળતા હોશ તેમના નામ 'સેતુ'માં પ્રકાશિત થશે. ભાગ્યશાળી વિજેતાને સ્વ. માનસીની સ્મૃતિમાં રૂ. ૧૦૧/-નું ઈનામ પણ આપવામાં આવશે. તો થાવ તૈયાર....

આઈ ચાવીઓ

૧. માણસ	(૩)	૪. સુંદર	(૪)
૭. શ્રીકૃષ્ણાના સખી	(૨)	૮. એક ધાન્ય	(૨)
૧૦. શરીર	(૨)	૧૧. એક વાધ્ય, તાળી	(૪)
૧૪. નામની આગળ લખાતો માનવાચક પ્રત્યય	(૧)		
૧૫. આશ્ર્યકારક, નવાઈ પમાડે તેવું	(૩)		

ઓન્ની ચાવીઓ

૧. રાજ્યાધિરાજ	(૪)	૨. પરાકમી	(૨)
૩. જંગલના જવ	(૨)	૪. એક કઠોળ	(૨)
૬. અહી નમય આદું અવણું થઈ ગયું છે	(૩)		
૮. ધારણ કરનાર	(૩)	૧૦. વ્યસનની તીવ્ર ઈચ્છા(૩)	
૧૨. નસ	(૨)	૧૩. રાજનો મુગટ	(૨)

ભૂલ સુધાર

- ★ ચિત્ર સ્પર્ધના પરિણામમાં વિભાગ 'બી'માં પ્રથમ સ્થાને રિસ્ટ્રિક્શનભાઈ સોની વિજેતા થયેલ છે. તેમનું ચિત્ર ગત અંકમાં મુખપૃષ્ઠ ઉપર આપવામાં આવેલ. પરિણામમાં શરતચૂકથી વિરલ જ્ઞાતિસેતુ સોલેન્ડીનું નામ છાપાયેલ છે. વિરલ સોલેન્ડીને સ્પર્ધમાં ભાગ લેવા બદલ અભિનંદન અને શુભકામના.
- ★ ચિ. નેહાને અભિનંદન આપતી અમદાવાદ જ્ઞાતિની જાહેરાતમાં કારોબારી સભ્ય શ્રી કિરીટભાઈ વી. કંસારાનું નામ શરતચૂકથી રહી ગયેલ. 'સેતુ'ના અંકમાં રહેલ જ્ઞાતિ તરફ ધ્યાન દોરનાર જ્ઞાતિ મિત્રોને ધ્યાનવાદ.

શ્રી અભિલ ભારતીય માર્ગ કંસારા - સોની જ્ઞાતિ મહામંડળ ભુજ - કચ્છ

આયોજુત

યુવક-યુવતી પરિચય મેળો - ૨૦૦૭

ફોટોગ્રાફ

૧. યુવક/યુવતીનું પુરું નામ (નુખ/અટક સાથે) : .....
૨. પિતાનું પુરું નામ : .....
૩. માતાનું પુરું નામ : .....
૪. જન્મ તારીખ : ..... સ્થળ : ..... સમય : .....
૫. અભ્યાસ : ..... વ્યવસાય : ..... માસિક આવક : .....
૬. ડિચાઈ : ..... વજન : ..... જ્લડ ચુપ : .....
૭. ફોન નંબર : (ઘર) ..... (ઓફિસ) ..... (મો) .....
૮. પિતાજાનો વ્યવસ્થાય : .....
૯. ધરનું સરનામું : .....
૧૦. મૂળ વતન : .....
૧૧. મોસાળની વિગત : .....
૧૨. શું આપ પસંદગી મેળામાં જોડાવવા માંગો છો? હા ના

છુટાછેડા	હા / ના	વિદ્યુત	હા / ના	શારીરિક ખોડખાંપણ	હા / ના
----------	---------	---------	---------	------------------	---------

યુવક/યુવતી અથવા વાલીની સહી

● સૂચન ●

★ પરિચય-પુરિસ્તકા માટે ★

(૧) કોઈપણ જાતની એન્ટ્રી ફી આપવાની રહેશે નહીં. (૨) ઉમેદવારની ઉમર ૧૮ વર્ષથી ઉપરની હોવી જોઈએ. (૩) એક કલર ફોટો ફોર્મમાં ચોંટાડવો તથા એક કલર ફોટો અલગ બીડવો.

★ પરિચય મેળા માટે ★

(૧) પરિચય મેળા માટે એન્ટ્રી પાસ અલગથી લેવાના રહેશે. (૨) ઉમેદવારની એન્ટ્રી ફી રૂ. ૨૫૧/- રહેશે. (૩) ભાગ લેનારને રહેવાની વ્યવસ્થા જાતે કરવાની રહેશે. (૪) કાર્યક્રમમાં સમયસર હાજરી આપવાની રહેશે. નિયત સમયથી ૩૦ મિનિટ મોડા આવનારનું નામ રદ થયેલ ગણાશે. (૫) ઉમેદવારની સાથે એન્ટ્રી-પાસમાં અન્ય બે વ્યક્તિ કાર્યક્રમમાં આવી શકશે. આ ઉપરાંત અન્ય કોઈએ આવવું હોય તો અલગ એન્ટ્રી પાસ લેવાના રહેશે. (૬) ખાસ નોંધ : પરિચય મેળામાં ભાગ લેનાર ઉમેદવારે સ્ટેજ પર પોતાનો પરિચય જાતે આપવાની જરૂર રહેશે નહીં. સંસ્થાના પ્રવક્તા ઉમેદવારનો પરિચય માનપૂર્વક આપશે. (૭) ફોર્મ વહેલી તક નીચેના સરનામે મોકલી આપવા વિનંતી.

કોમ મોકલવાની છેલ્લી તા. ૧૫-૮-૨૦૦૭

• વધુ માહિતી માટે સંપર્ક •

હરિલાલ લખમશી સોની કલ્યાનર (મો. ૯૮૭૬૫ ૩૦૮૫૪) સમીર રમેશયંદ્ર કંસારા-મંત્રી (મો. ૯૪૬૨ ૫૫૨૧૪)

મે. સોની હરિલાલ લખમશી જીવેલર્સ પ્રા.લિ.
શાસ્કી માર્ગ, અંજાર, કચ્છ-૩૭૦ ૧૧૦.

૨૦૨, ધવલ કોમર્શિયલ સેન્ટર, છાંબારી રોડ,
ભુજ, કચ્છ-૩૭૦ ૦૦૧.

**શ્રી અભિલ ભારતીય મારુ કંસારા - સોની જાતિ મહામંડળ ભુજ - કચ્છ
યુવક-યુવતી પરિયય મેળો સમિતિ - ૨૦૦૭**

સમિતિ	નામ	ગામ	ફોન
કન્વીનર	શ્રી હરીલાલ લખમશી વીસા પરમાર	અંજાર	૯૮૭૬૫ ૩૦૮૫૪
મંગી	શ્રી સમીરભાઈ રમેશચંદ્ર કંસારા	ભુજ	૯૮૨૬૨ ૬૫૨૧૪
સહકન્વીનર અને કો-ઓર્ડિનેટર ચેરમેન (સામાજિક કમિટી)	શ્રી અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકી	ભુજ	૯૮૨૫૨ ૮૭૬૮૬
મહિલા કો-ઓર્ડિનેટર	શ્રી ઈંહુલાલ હરીરામભાઈ સોલંકી	ભુજ	૯૩૭૪૩ ૩૭૬૭૮
એડવાર્ઝરી કમિટી	શ્રીમતી જયશ્રીભેન ભરતલાલ પરમાર	ભુજ	૯૩૭૭૭ ૩૧૦૧૦
ખજાનચી	શ્રીમતી શાંતાભેન અમૃતલાલ બારમેડા	અંજાર	૯૮૨૬૨ ૬૫૦૮૬
સમિતિ સદસ્ય	શ્રી પ્રભુદાસભાઈ ખેતશીભાઈ સોની	ભુજ	૯૮૨૪૦ ૬૦૪૭૪
	શ્રી પ્રેમજીભાઈ કેશવજીભાઈ સોની	વડાલી	૯૮૨૭૩ ૬૫૩૭૭
	શ્રી બાબુભાઈ મંજલવાળા	મુંબઈ	૦૨૮૬૬૧ ૬૩૦૦૨
	શ્રી શૈલેષભાઈ હંસરાજભાઈ કંસારા	ભુજ	૯૮૨૫૦ ૧૨૪૦૩
	શ્રી વિનોદભાઈ લાલજીભાઈ સોની	ભુજ	૯૮૨૭૫ ૬૪૬૭૩
	શ્રી સુનીલભાઈ માધવજી પોમલ	ભુજ	૯૮૮૮૦ ૮૮૧૪૧
	શ્રી નીતિનભાઈ અમૃતલાલ	ભુજ	૯૮૭૬૦ ૮૦૫૩૬
	શ્રીમતી લતાભેન સોલંકી	ભુજ	૦૨૮૩૨-૩૨૮૭૮૮
	કુ. સુધાભેન બુધ્ધભાઈ	ભુજ	૯૮૨૫૩ ૧૩૭૩૪
	શ્રી શીવલાલભાઈ સોની	અંજાર	૯૮૨૫૨ ૩૭૩૪૨
	શ્રી હિનેશભાઈ સાકરીયા	અંજાર	૯૮૨૫૧ ૫૩૬૪૧
	શ્રીમતી સ્મિતા એચ. સોની	અંજાર	૯૮૨૪૪ ૩૨૬૪૦
	કુ. એકતાભેન કડ્ઢા	અંજાર	૯૮૭૬૧ ૬૪૩૩૪
	શ્રી હીરાલાલભાઈ મોહનલાલ બગ્ગા	નખતાણા	૯૮૭૬૧ ૨૨૧૬૦
	શ્રી સુરેશભાઈ પ્રાગજીભાઈ સોલંકી	માંડવી	૯૮૭૬૨ ૧૬૧૪૦
	શ્રી લખમશીભાઈ ઈશ્વરલાલ કોટડીયા	ઉગેડી, તા. નખતાણા	૯૪૨૭૭ ૬૬૬૪૫
	શ્રી ચુનીલાલ મનજીભાઈ પોમલ	કોઠારા	૯૮૨૫૧ ૬૮૩૮૮
	શ્રી રમેશભાઈ રતનશીભાઈ સોની	નલીયા	૯૮૨૭૪ ૩૪૨૮૫
	શ્રી દર્શનાભેન ગુજરાતી	માનકુવા	૯૮૨૫૩ ૧૪૬૩૪
	શ્રી જેઠાલાલભાઈ સોની	તલોદ	૦૨૭૭૦ ૨૨૦૮૩૪
	શ્રી મનુભાઈ કોટડીયા	અમદાવાદ	૯૮૨૬૬ ૫૪૨૭૭
	શ્રી અતુલભાઈ સોની	અમદાવાદ	૯૮૨૫૦ ૩૦૧૪૦
	શ્રી ચીમનલાલ બારમેડા	વડોદરા	૯૮૮૮૫ ૧૫૧૨૫
	શ્રી કાંતિલાલભાઈ વાલજીભાઈ કંસારા	રાજકોટ	૯૮૨૫૨ ૮૭૪૩૪
	શ્રી પ્રકાશભાઈ બારમેડા	રાયપુર	૯૮૨૬૩ ૦૮૨૦૮

સૌજન્ય : શ્રી પ્રભુદાસભાઈ ખેતશીભાઈ સોની

પ્રમુખ - અભિલ ભારતીય કંસારા સોની જાતિ મહામંડળ, ભુજ-કચ્છ.

- શ્રી અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકી, પ્રમુખ-ભુજ મો. ૯૮૨૫૨ ૮૭૬૮૬
- શ્રી શીવલાલ શામજી મહીયા, પ્રમુખ - અંજાર મો. ૯૮૭૬૨ ૫૧૧૫૩
- શ્રી વિનોદભાઈ સોલંકી, પ્રમુખ - માંડવી મો. ૯૮૬૬૮ ૩૧૫૨૦
- શ્રી વિનોદભાઈ સોલંકી - રામજીભાઈ સોની - રવાપર મો. ૯૮-૨૮૩૫-૨૮૫૬૭૫
- શ્રી મનુભાઈ સાકરીયા (મંજલવાળા), પ્રમુખ - મુંબઈ મો. ૦૯૮૬૬૧ ૬૩૦૦૨
- શ્રી મનુભાઈ સાકરીયા (મંજલવાળા), પ્રમુખ - માંડવી મો. ૯૮૭૬૨ ૪૮૨૮૪
- શ્રી મનુભાઈ સાકરીયા (મંજલવાળા), પ્રમુખ - અમદાવાદ મો. ૯૪૨૬૬ ૪૪૨૭૭
- શ્રી મનુભાઈ સાકરીયા (મંજલવાળા), પ્રમુખ - અમદાવાદ મો. ૦૯૮૬૬૩ ૦૮૨૦૮
- શ્રી મનુભાઈ સાકરીયા (મંજલવાળા), પ્રમુખ - રાજકોટ મો. ૯૮૨૫૨ ૮૭૪૩૪
- શ્રી હિંમતલાલ લોચરાણ બગ્ગા, પ્રમુખ - નખતાણા મો. ૯૮૨૫૭ ૪૮૨૮૪
- શ્રી ચુનીલાલ માપજી પોમલ - કોઠારા મો. ૯૮૨૫૧ ૬૬૩૮૯
- શ્રી જેઠાલાલ રાધવજી ગુજરાતી મો. ૦૫-૨૮૩૧-૨૨૨૩૬૦
- શ્રી પ્રકાશ ભગતભાઈ લારમેડા, પ્રમુખ-રાયપુર મો. ૦૯૮૬૬૩ ૦૮૨૦૮
- શ્રી કિશોરભાઈ કલ્યાણજી ભૂત - જામનગર મો. ૯૮૨૪૩ ૩૫૪૫૬

Printed & published by Shri Manubhai Vitthaldas Kotadia on behalf of Shree Kutchhi Maru Kansara Soni Gnati Mandal.
Printed at Kankeshwari Offset, Raipur Darwaja, Bhutni Ambli, Ahmedabad-380 001. Published at Shree Kutchhi Maru Kansara Soni Gnati Mandal, 14, Dhaval Jewellers, Challa Odd, Manek Chowk, Ahmedabad-380 001.
Editor :Shri Hansraj Kansara. Price : Rs. 20.00